

Συζητήσατε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις, ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς φιλῶν
Β' Θεσσαλονικεῖς (Καθ. Β' στιχ. 15)

Ἡ ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

(5)ΜΕΡΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΓΥΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

Κυριακὴ 16 Μαρτίου 1959 (Π.Ο.Η.)
Ἔτος ΙΔ'. Ἀριθ. 308 Τιμὴ ἑτέλλου Δρχ. 1

ΕΚΔΟΣΙΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ Γ.Ο.Σ.
Γραφεῖα: Ὁδὸς Κάνιγγος 32—Ἀθήναι

Διευθύνεται ὑπὸ ἁμελοῦς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ἐξάμηνος δραχ. 15.— Ἐτησίᾳ δραχ. 80
Ἐξωετηρικοῦ: Ἐξάμ. δολ. 2.— Ἐτησίᾳ δολ. 4

Ο ΙΕΡΟΣ ΚΛΗΡΟΣ ΚΑΙ ΤΟ 1821

Δέν εἶναι ὑπερβολή, ἐάν χαρακτηρισθῇ τὸ 1821 ὡς ἱστορικὸν θαῦμα. Διότι ἐνῶ «ὄλα τᾶ-σκιαζ' ἡ φοβέρα καὶ τὰ πλάκων' ἡ σκλαβιά», ἐν τούτοις ἡδυνήθησαν οἱ ὑπόδουλοι νὰ ἀποτινάξουν τὸν βαρύντατον καὶ ἐπαχθέστατον ζυγὸν τῆς δουλείας. Τὸ ἱστορικὸν ὅμως αὐτὸ θαῦμα δέν ἀποτελεῖ φαινόμενον ἀσύνδετον καθ' ἑαυτό· εἶναι φυσικὴ συνέπεια πολλῶν παραγόντων, οἱ ὅποιοι ἐπεκράτησαν καὶ κατηύθυναν τὴν ζωὴν τῶν ὑποδούλων. Μεταξὺ τῶν παραγόντων αὐτῶν εἶναι καὶ ἡ προσπάθεια ἐπιβιώσεως τοῦ ἔθνους, οὐχὶ ὡς ἀτόμων ἐνὸς λαοῦ, ἀλλ' ὡς πνευματικῆς πραγματικότητος. Ἐάν ὁ ὑπόδουλος λαὸς δέν διετήρη τὴν γλῶσσαν του, ἐάν δέν διετήρη τὴν ὀρθοδοξίαν του, ἐάν δέν διετήρη τὰς παραδόσεις του, ἐάν δέν διετήρη τὰς θεμελιώδεις ἠθικὰς καὶ κοινωνικὰς ἀρχὰς του, τότε ἀσφαλῶς δέν θὰ εἶχε τὴν **ΗΘΙΚΗΝ ΔΥΝΑΜΙΝ** νὰ συλλάβῃ τὸ νόημα τῆς ἐλευθερίας καὶ νὰ ἀγωνισθῇ δι' αὐτήν.

Καὶ εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ τῆς πνευματικῆς ἐπιβιώσεως σπουδαίως συνετέλεσεν ἡ Ἐκκλησία, ὁ ἱερός κληρὸς. Ἡ ἑλληνικὴ ὑπαιθρος εἶναι κατεσπαρμένη ἀπὸ γραφικὰ ἐξωκκλήσια· τί μαρτυρεῖ ἡ παρουσία των; Τὴν ἀναζήτησιν τῶν ὑποδούλων εἰς τὴν περιοχὴν τῆς πίστεως ὄχι μόνον τῆς ἐλπίδος καὶ τοῦ θάρρους, ἀλλὰ καὶ τῶν συνθηκῶν τῆς πνευματικῆς ζωῆς! Εἰς αὐτὰ τὰ ἐξωκκλήσια, ὅσας ἐγένετο ἡ θεία λειτουργία ἢ ὁσάκις ἀνεζήτουν εἰς αὐτὰ καταφύγιον οἱ διωκόμενοι, ὁ ἱερεὺς εὗρισκε τὴν εὐκαιρίαν νὰ συνδέσῃ τὰς ψυχὰς τῶν σκλάβων μὲ τὰς ἀστεριεῦτους πηγὰς τοῦ ἱστορικοῦ παρελθόντος.

Ὁ ἐκκλησιαστικὸς βίος πάλιν μὲ τὸ πλῆθος τῶν ἱερῶν τοῦ ἀκολουθιδίου καὶ τῶν κατανυκτικῶν τελετῶν διετήρει ἀνημμένην τὴν φλόγα τῆς πίστεως, τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, τὴν ὅποίαν δέν ἐδιδάσκοντο συστηματικῶς εἰς Κατηχητικὰ σχολεῖα ἢ Θεολογικὰς Σχολὰς, ἀλλ' **ΕΖΩΝ** ὡς παράδοσιν, ὡς ἔθιμον, ὡς τρόπον ζωῆς. Ἐκ παραλλήλου δέν ἔλειψαν διαπρεπῆ παραστήματα κληρικῶν, ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων, οἱ ὅποιοι λόγῳ τῆς μορφώσεώς των καὶ τοῦ καταρτισμοῦ των, ἀνεδειχθῆσαν οἱ φρυκτωροὶ τῆς πατρώας εὐσεβείας. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς μακραίωνος δουλείας δέν ἔχομεν περιπτώσεις ὁμαδικοῦ ἐξισλαμισμού ἢ ὁμαδικοῦ ἐκπαπισμοῦ ἢ ὁμαδικοῦ ἐκπροτεσταντισμοῦ! Διατί; Διότι ὑπῆρχον Μηνιάτης, Πηγὰς, Θεοτόκης, Δοσίθεος, Κοσμάς Αἰτωλὸς καὶ πλῆθος ἄλλων θεηγόρων ὁπλιτῶν, οἵτινες ὑπερήσπισαν διὰ τῆς γραφίδος καὶ τοῦ λόγου τὴν Ὀρθοδοξίαν! Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐπορφύρωσαν τὸ τίμιον ράσον των μὲ τὸ αἷμα τοῦ μαρτυρίου!

Ἐσκέφθη κανεὶς ἐκ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων τί θὰ ἐγίνοντο οἱ θησαυροὶ τοῦ ἔθνους, τὰ συγγράμματα καὶ τὰ διάφορα ἄλλα γραπτὰ μνημεῖα τοῦ ἐθνικοῦ μας πολιτισμοῦ, ἐάν ἔλειπον τὰ Μοναστήρια; Μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας διετήρουν οἱ μοναχοὶ τοὺς χειρογράφους κώδικας, ὥστε νὰ μὴ ἀπωλεσθοὺν τοὐλάχιστον ὅλοι! Τὰ μοναστήρια ὅμως ἤσκουν γενικώτερον καὶ τὸ κοινωνικὸν ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, προστατεύοντα τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ, τοὺς δυστυχεῖς καὶ τοὺς ἀδυνάτους, τὰ θύματα ἐν

ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Πῶς δὲ πιστεύουσιν οὐ οὐκ
ἔχουσιν; πῶς δὲ ἀκούσους
χωρὶς κηρύσσοντος;» (Ρωμ. Ι, 14)

Ὁπλον τῆς Ὁρθοδοξίας ὑπῆρξε ἀνέκαθεν τὸ κήρυγμα διὰ τοῦ κηρύγματος ἀναπτύσσονται αἱ ἀρχαὶ τῆς Ὁρθοδοξίας διὰ τοῦ κηρύγματος ἀγωνίζεται κατὰ τῶν αἱρέσεων καὶ τοῦ ὕλισμοῦ ἡ Ἐκκλησία. Τὸ κήρυγμα εἶναι μέσον διδασκαλίας.

Γεννᾶται τὸ ἐρώτημα: Τὸ κήρυγμα ἀποτελεῖ λειτουργικὴν πράξιν; Εἶναι δηλαδὴ κάτι ἀνάλογον μὲ μίαν θρησκευτικὴν τελετὴν, μὲ μίαν ἀκολουθίαν ἢ ἔστω καὶ μὲ μίαν προσευχήν;

Τὸ κήρυγμα καίτοι πρέπει νὰ εἶναι καρπὸς φωτισμοῦ τοῦ Παναγίου Πνεύματος εἰς τὴν διάνοιαν τοῦ κυρόντος, ἐν τούτοις δὲν ἔχει τὸν χαρακτηριστικὸν λειτουργικῆς πράξεως.

Δι' αὐτὸ δύναται νὰ γίνηται παντοῦ, ἀνὰ πᾶσαν ὥραν καὶ ἀπὸ λαϊκὸν ἀκόμη πρόσωπον, διότι ὅπως εἰπώμεν εἶναι διδασκαλία.

γίνει τῆς σκληρᾶς καὶ ἀδυσωπῆτου δουλείας.

Ὁ κληρικὸς διὰ τοῦ μυστηρίου τῆς ἐξομολογήσεως, διὰ τῶν πενιχρῶν, ἀλλὰ φλογερῶν κηρυγμάτων του, διὰ τῶν ἀναγνωσμάτων ὅλων ἐκείνων τῶν λαϊκῶν θρησκευτικῶν ἐκδόσεων, διητήρησε καὶ τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα, ὥστε νὰ μὴ ἐξαφανισθοῦν μέσα εἰς τὸ σκότος τῆς δουλείας.

Καὶ ἔχομεν μὲν πλῆθος δυσειδαιμονιῶν καὶ πλανῶν, ἀναγομένων εἰς τὴν μαύρην περίοδον τῆς Τουρκοκρατίας· ἀκριβῶς ὅμως αὐτὸ μᾶς διδὲι τὸ μέτρον τοῦ κινδύνου, τὸ ὁποῖον ἐξουδετέρωσεν ἡ Ἐκκλησία καὶ ὁ ἱερός κληρὸς!

Καὶ ὅταν, κατόπιν ὅλων αὐτῶν, ἐσήμανε τὸ ἐθνικὸν προσκλητήριον, δὲν ἤχησε ἐν ἐρήμῳ καὶ ἀνύδρῳ τόπῳ, ἀλλὰ συνεκλόνησε ψυχὰς γνησίως ἑλληνικὰς καὶ βαθέως ὀρθοδόξους, αἱ ὁποῖαι ἀνέμενον τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, διὰ νὰ ἀνακτήσουν ὅ,τι ἐδικαιοῦντο, τὴν ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ.

Τότε καὶ ἡ Ἐκκλησία μετέβαλλε τοὺς ἱερούς της χώρους εἰς ὀρμητήρια ἀγῶνος, διέθεσε τὸν πλοῦτον της καὶ ἔθεσε ὑπὸ τὴν ἀγίαν εὐλογίαν της τὸ ἱστορικὸν θαῦμα τῆς ἐθνικῆς ἐξεγέρσεως!

Τότε καὶ ὁ κληρὸς, ὅσπου ἐκ τῶν ὁστέων καὶ σάρξ ἐκ τῆς σαρκὸς τοῦ ἐξεγερθέντος λαοῦ, ἐξορμᾷ καὶ διδὲι εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν Παπα—Φλέσσα, τὸν Διάκο, τὸν Γερμανὸν, τὸν Γρηγόριο, τὸν Σαμουὴλ καὶ ὅλην τὴν ἡρωϊκὴν φάλαγγα τῶν κληρικῶν, ποὺ ἡγωνίσθησαν καὶ κατηναλώθησαν ἀπὸ τὴν φλόγα τῆς Ἐπαναστάσεως.

Χωρὶς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν κληρὸν δὲν θὰ ὑπῆρχε λαὸς νὰ ἐπαναστατήσῃ, διότι ἢ θὰ εἶχεν ἐξισλαμισθῇ ἢ θὰ εἶχεν ἐκπατισθῇ καὶ ἐκ προτεσταντισθῇ!

Τὸ ἔχομεν ἀντιληφθῇ αὐτό;

Ὁ Ἀπ. Παῦλος, ὁ θεμελιωτὴς τῶν περισσοτέρων χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἑυρώπης, ὁ ὑπέρροχος διδάσκαλος τῆς Χάριτος καὶ καταλυτὴς τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ, ὁμῖλει ἐνίοτε καὶ ... ἀπὸ τὰς συναγωγάς! Ἄς ἴδωμεν τί σχετικῶς μᾶς πληροφοροῦν αἱ πράξεις τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων: «Καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμίνι (τῆς Κύπρου) κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων» (Πράξ. ΙΓ', 5) «Αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων ἐκάθισαν. Μετὰ δὲ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ νόμου καὶ τῶν Προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες: ἄνδρες ἀδελφοί ... λέγετε. ... Ἀναστάς δὲ ὁ Παῦλος ... εἶπεν. ...» (Πράξ 15, 14 16). Εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ μέρη ὁ Παῦλος ὁμῖλει εἰς τὴν συναγωγὴν, δηλαδὴ εἰς θρησκευτικὸν χώρον, ἀντιθέτου καὶ ἐχθρικῆς πρὸς τὸν Χριστιανισμὸν θρησκείας!!! Μάλιστα δὲ λαμβάνει «εὐλογία» ἀπὸ τὸν ἀρχισυνάγωγον!

Ἴσως πολλοὶ ψευδάδελφοι καὶ σπερμολόγοι, πολλοὶ ἔχοντες κεκαυτηριασμένην τὴν συνείδησίν των νὰ ἐσυκοφάντουν τὸν Παῦλον, λέγοντες περίπου τὰ ἑξῆς «Ἴδες τὸν προδότη! Καὶ μετὰ μᾶς κάνει τὸν Χριστιανόν! Τὶ γυρεύει εἰς τὴν Συναγωγὴν; Μήπως εἶναι ὄργανον τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ; Μήπως ἐχάλκευσε μῦθον περὶ δῆθεν θαύματος ἐν Δαμασκῷ, διὰ νὰ μᾶς ἐξαπατήσῃ ἡμᾶς τοὺς γνησίους τοὺς Χριστιανούς;»

Ἰδοὺ ὅμως τὶ ἀπαντᾷ πρὸς ὅλους: «Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ δέδεται» (2 Τιμοθ. Β, 9).

Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν περιορισμὸς χώρου διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ κηρύγματος. Ὅπου καλεῖται ὁ κήρυξ, ὀφείλει νὰ κηρύσσῃ, ἀνευ συμβιβασμῶν καὶ ὑποχωρήσεων! Κανόνες τιμωροῦντες τὸν κήρυκα ἐξ αἰτίας τοῦ τόπου, τὸν ὁποῖον ἐξέλεξε διὰ τὸ κήρυγμα, δὲν ὑπάρχουν! Ἀρκεῖ τὸ κήρυγμα νὰ ἀπηχῇ τὸ γνήσιον πνεῦμα τῆς ἀκραίφνης Ὁρθοδοξίας!

Ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ ἐνισχύσῃ τὸν θεσμόν τοῦ κηρύγματος, νὰ τὸ πυκνώσῃ.

Καὶ λέγοντες Ἐκκλησίαν, ἐννοοῦμεν καὶ τὴν γενικωτέραν τοιαύτην, ἀλλὰ καὶ τὴν μικροτέραν ἥτις καθ' ὑπόθεσιν ὑπὸ τῆς σεβαστῆς Ἐκκλησ. Ἐπιτροπῆς.

Ὡς πρὸς τὸ ἐκλεκτὸν καὶ ἅγιον πλήρωμα τῆς ἀγωνιζομένης Ὁρθοδοξίας ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι δὲν θὰ πρέπει νὰ παρεξηγῇ τὸ κήρυγμα τῶν ὁμιλητῶν ἀπὸ οἰονδήποτε χώρον· ἔνα πρέπει νὰ προσέχη ἀγ. ὕπνωσ' ἐὰν τὸ κήρυγμα εἶναι μέσα εἰς τὰ πλαίσια τῆς Ὁρθοδοξίας.

Τὸ κήρυγμα δὲν εἶναι οὔτε προσευχή, οὔτε ἐκκλησιαστικὴ τελετή, οὔτε μυστήριον· τὸ κήρυγμα εἶναι διδασκαλία.

Καὶ δύναται τις νὰ διδάσκῃ ἀπὸ ΠΑΝΤΟΥ, ἀρκεῖ νὰ διδάσκῃ ὀρθοδόξως καὶ νὰ μὴ ἐπιδιώκῃ προ

Η ΝΗΣΤΕΙΑ

**«Τὸ στάδιον τῶν ἀρετῶν
ἡνέωκται»** (Ὑμνος Ἐκκλησ.)

Ἀπὸ τῆς Καθαρᾶς Δευτέρας ἡ Ἁγία ἡμῶν Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἰσῆλθε εἰς μίαν κατανυκτικὴν περίοδον, τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστήν. Ὑψίστον νόημα καὶ κεντρικὸς σκοπὸς τῆς περιόδου αὐτῆς εἶναι ἡ ἀνάτασις τῆς ψυχῆς, ὁ καθαρισμὸς αὐτῆς, ὥστε νὰ καταστή ἀξία νὰ προσκυνήσῃ τὰ Ἁγία καὶ πανάχραντα πάθη τοῦ Σωτῆρος καὶ νὰ δεχθῇ τὸ ὑπερκόσμιον μῆνυμα τῆς Ζωηφόρου Ἀναστάσεως.

Κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν οἱ χριστιανοὶ καλοῦνται εἰς μίαν αὐτηράν νηστείαν. Πολλοὶ συγκοφαντοῦντες τοὺς θείους θεσμοὺς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας διαβάλλουν καὶ τὴν νηστείαν, ὡς μὴ σιτηριζομένην, δηθεν, ἐπὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἡ ἀποψὶς τὸν ὅμως αὐτὴ ἐλέγχεται ὡς αὐθαίρετος καὶ ἀνακριβής. Ἵνα παραλείψωμεν τὰς ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ περὶ νηστείας μαρτυρίας, περιοριζόμεθα εἰς τὴν Καινὴν τοιαύτην. Βλέπομεν κατ' ἀρχὴν αὐτὸν τοῖτον τὸν Σωτῆρα, καίτοι Θεὸν κατ' οὐσίαν καὶ ἀνώτερον παντὸς ἐξαγνισμού, νὰ νηστεύῃ. Οὕτω μετὰ τὸ ἐν Ἰορδάνῃ βάπτισμα Αὐτοῦ καὶ πρὶν εἰσελθῇ εἰς τὸν Δημόσιον βίον νηστεύει τεσσαράκοντα ἡμέρας «Καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα ὕστερον ἐπεινάσας» (Ματθ. Δ, 2).

Ὁ ἴδιος εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλίαν διδάσκει πῶς πρέπει νὰ γίνεταί ἡ νηστεία, λέγων «Ὅταν δὲ νηστεύῃτε, μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποὶ· ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν.

σὺ δὲ νηστεύων ἀλειψάσου τὴν κεφαλὴν σου ὥπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ» (Ματθ. Ζ 16-18).

Ἐπομένως ὁ Κύριος ἀποδέχεται ὡς θρησκευτικὸν μέσον ἀγνισμού τὴν νηστείαν καὶ ὑποδεικνύει τρόπους διεξαγωγῆς τῆς. Τὴν νηστείαν ὁ Κύριος θεω-

βολὴν διὰ τοῦ κηρύγματος, ἀλλὰ νὰ καλεῖται.

Ἡ μορφή τοῦ κηρύγματος

Ἐφ' ὅσον ὁ λόγος περὶ τοῦ κηρύγματος θὰ πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι τὸ κήρυγμα πρέπει νὰ εἶναι ἀπλοῦν καὶ χωρὶς βέβαια νὰ παίρνῃ τὴν μορφήν «τῆς πλαίριας διαφώτισης», νὰ εἶναι ἀνάλογον τοῦ μαρτυρικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ. Σκοπὸς του νὰ μὴ εἶναι ἡ στεῖρα φλυαρία καὶ ἡ ἐπίδειξις γνώσεων, ἀλλὰ ὁ ἔλεγχος, ἡ προτροπή, ἡ ἀναγέννησις.

Συνήθως μετὰ τὴν ὁμιλίαν «μορφωμένον» τινὸς ἱεροκλήρυκος, ἀρχιερέως ἢ πολυτίτλου θεολόγου ἀκούει κανεὶς τὸν ἐξῆς διάλογον:

—Τὶ ὥραί, ποῦ ὁμίλησεν

—Τὶ εἶπε;

—:::

Ὑπεράνω δὲ πάντων θὰ πρέπει νὰ ἴσταται τὸ ἥθος καὶ τὸ ὀρθόδοξον φρόνημα τοῦ κήρυκος.

ρεὶ ὡς ὄπλον κατὰ τοῦ Διαβόλου. «Τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ» (Ματθ. ΙΗ'. 21).

Τὸν θεσμόν τῆς νηστείας σέβεται καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος, θεωρῶν μάλιστα αὐτὸν ὡς προϋπόθεσιν τῆς ἐπενεργείας τῆς Θείας Χάριτος· «Συνεργοῦντες δὲ παρακαλοῦμεν μὴ εἶναι κενὸν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ δεξασθαι ὑμᾶς.

ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστῶντες ἑαυτοὺς ὡς Θεοῦ διάκονοι, ἐπ' ὑπομονῇ πολλῇ ἐν νηστείᾳ» (2 πρὸς Κοριν. 5'. 15).

Τὴν νηστείαν εἶχε καθιερώσει ὡς λειτουργικὸν θεσμόν καὶ ἡ πρώτη ἐν Ἀντιοχείᾳ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία «Ἦσαν δὲ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν ὕσαν Ἐκκλησίαν προσφῆται καὶ διδάσκαλοι, ὅτε Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ ἐπικαλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναὴν τε Ἡρώδου τοῦ τετραρχοῦ συντροφος καὶ Σαῦλος. Λειτουργούντων δι' αὐτὸν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστεύόντων εἶπεν τὸ πνεῦμα τὸ Ἅγιον.

τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες αὐτοῖς τὰς χεῖρας ἀπέλυσαν» (Πράξ. ΙΓ', 13).

Στερεὰ λοιπὸν καὶ ἀκλόνητα τὰ θεμέλια τῆς νηστείας εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Καινῆς Διαθήκης.

Ἐπὶ τῶν θεμελίων αὐτῶν ἐστηρίχθη καὶ ἡ περὶ τῆς νηστείας πράξις τῆς Ἐκκλησίας. Τὴν νηστείαν ἡ Ἐκκλησία θεωρεῖ ὡς ὑποχρέωσιν, τῆς ὁποίας ἡ ἀθέτησις συνεπάγεται κυρώσεις. Οὕτω ὁ Εὐθ'. Ἀποστολικὸς κανὼν ρητῶς λέγει «Εἴ τις Ἐπίσκοπος, ἢ Διάκονος, ἢ Ὑποδιάκονος, ἢ Ἀναγνώστης, ἢ ψάλλτης, τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστήν οὐ νηστεύει, ἢ Τετραδά, ἢ Παρασκευὴν καθαιρεῖσθω. Ἐκτὸς εἰμὴ δι' ἀσθενείαν σωματικὴν ἐμποδίζοιτο. Ἐὰν δὲ λαϊκὸς ἢ, ἀφορίζεσθω».

Περὶ τῆς νηστείας ὁμιλεῖ καὶ ὁ ΚΘ'. τῆς Ἐκκλησίας Ἁγίας Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ ἄλλοι.

Ἡ νηστεία λοιπὸν ἀποτελεῖ εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν, ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν, ἀλλὰ καὶ ἐκκλησιαστικὸν νόμον. Βεβαίως ἐπειδὴ ἡ ἐκκλησία δὲν ἀποβλέπει εἰς τὴν δολοφονίαν τοῦ Σώματος, τὸ ὁποῖον θεωρεῖ ναὸν Θεοῦ, δι' αὐτὸ φιλανθρωπὸς οἰκονομοῦσα ἐξαρτᾷ τὴν νηστείαν ἀπὸ τὴν ὕγιαν τοῦ σώματος, ὡς ἀναφέρει ὁ ἀνωτέρω ἀποστολικὸς κανὼν.

Ἡ νηστεία ὅμως δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπλοῦς τύπος, τοῦ ὁποῖου ἡ ἐκτέλεσις νὰ συνιστᾷ δικαιοσύνην. Ἀποτελεῖ μέσον ψυχικοῦ ἐξαγνισμού, εὐκαιρίαν ἐσωτερικῆς ζωῆς. Δι' αὐτὸ πρέπει νὰ συνοδεύεται ἀπὸ ταπεινώσιν, ἀγάπην, ἐσωτερικὴν ζωὴν. Εἰς νηστείαν ὑποβάλλονται καὶ τὰ φυτοφάγα ζῶα καὶ οἱ ἀσθενεῖς, κατ' ἐντολὴν τοῦ ἱατροῦ ἢ νηστεία ὅμως αὐτὴ δὲν συνιστᾷ ἀξιόμισθον πρᾶξιν. Κατὰ τὴν περίοδον τῆς νηστείας ὁ νοῦς πρέπει νὰ θεοῦται καὶ ἡ ψυχὴ νὰ ἀνέρχεται τὰς βαθμίδας τοῦ Πνεύματος.

Ἐκτὸς τῆς ψυχῆς ἡ νηστεία ὠφελεῖ καὶ τὸ σῶμα, τὸ ὁποῖον ἀποτοξινοῦται ἀπὸ τὰς διαφόρους ἐπιβλαβεῖς οὐσίας, αἱ ὁποῖαι εἰσέρχονται διὰ τῶν

ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ

Ἀρχιμ. Αὐξεντίου Πάστρα

Προβαίνομεν εἰς ἔργον δυσχερές καὶ μὴ ἀντοποκρινόμενον· εἰς τὰς ἀσθενεῖς ἢ μᾶλλον ἀνυπάρκτους ἡμῶν πνευματικὰς δυνάμεις ἀναλαμβάνοντες νὰ ἐγκωμιάσωμεν καὶ νὰ ἐξυμνήσωμεν τοὺς τεσσαράκοντα μάρτυρας, ὧν οἱ ἄθλοι καὶ τὸ μαρτύριον διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ ὑπερβαίνουν πάντα λόγον καὶ ἔπαινον. Βασιλικοὶ στρατιῶται ἐν Σεβαστείᾳ ἦσαν ἅπαντες ἐπὶ Λικινίου (300 μ. Χ.) πρὶν νὰ ἀποδυθοῦν εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ μαρτυρίου καὶ νὰ ἐκλάμψουν εἰς τὸ στάδιον τῶν ἀθλητικῶν παλαισμάτων.

Ἀπὸ διαφόρους πόλεις προερχόμενοι ὑπηρέτουν εἰς τὸ ἴδιον τάγμα. Ἐπανελημμένως ἀπενεμήθησαν εἰς αὐτοὺς ἔπαινοι καὶ τιμαὶ διὰ τὴν ἀπαράμιλλον ἀνδρείαν καὶ γενναιοτήτᾳ των. Ὅτε ὁμως ἐφθασεν εἰς τὰ ὦτα τοῦ βασιλέως, ὅτι ἦσαν μαθηταὶ τοῦ Ναζωραίου ἐξοντωτικὴν μανίαν καὶ θανάσιμον μῖσος ἤρchiσε νὰ τρέφῃ κατ' αὐτῶν. Δὲν ἐβράδυνε δὲ νὰ τοὺς συλλάβῃ, νὰ τοὺς φυλακίσῃ καὶ μὲ παντοίους τρόπους καὶ μηχανὰς νὰ τοὺς πείσῃ νὰ γίνουν κοινωνοὶ τῆς ἀσεβείας του. Τιμὰς, δόξας, ἀξιώματα τοὺς προέτεινε ὁ ἀπαίσιος καὶ θηριόγνομος προκειμένου νὰ καταστοῦν ἀρνησῆχριστοι. Κολακεῖας, ἐπαίνους καὶ φιλοφρονήσεις μετεχειρίσθη διὰ νὰ μεταβάλλῃ τὰ σταθερὰ φρονήματα των.

Ἀπειλὰς, ἐκφοβισμοὺς, μελλοντικὰς δριμείας βασάνους τοὺς προέβαλε, ὅταν ἀντελήφθη, ὅτι πράῳ καὶ ἡρέμῳ τῷ τρόπῳ οὐδὲν ἐπετύγχανε. Ἡ ἀλλοφροσύνη δὲ καὶ ἡ ἐκφρων μανία του κορυφοῦνται ἔτι μᾶλλον μὲ τὰς ἐπιμόνους ἀρνήσεις τῶν Ἀγίων καὶ τὴν ἀκλόνητον γνώμην των νὰ θυσιάσθουν ἢ νὰ ἀκολουθήσουν

λιπαρῶν καὶ ζωϊκῶν ἐν γένει τροφῶν.

Ὑπὸ τὸν ὄρον νηστεία ἐννοοῦμεν καὶ ὅ,τι γενικώτερον ἐκφράζει ἡ λέξις ἐγκράτεια, ἀλλὰ καὶ τὴν λιτότητα τοῦ φαγητοῦ, ὥστε νὰ μὴ αἰχμαλωτίζῃ τὸ μαγειρεῖον καὶ τὰ γαστρονομικὰ διαφέροντα τὴν σκέψιν τοῦ Χριστιανοῦ.

Τέλος ἡ νηστεία πρέπει νὰ ἀποτελῇ μέρος τοῦ πνευματικοῦ καταρτισμοῦ, τὸν ὁποῖον συνιστᾷ ὁ Ἅγιος Ἐφραίμ εἰς τὴν προσευχὴν του:

«Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου, πνεῦμα ἀργίας, περιοργείας, φιλαρχίας καὶ ἀργολογίας μὴ μοι δῶς.

Πνεῦμα δὲ σωφροσύνης, ταπεινοφροσύνης, ὑπομονῆς καὶ ἀγάπης χάρισαί μοι τῷ σῶ δούλῳ.

Ναί, Κύριε βασιλεῦ, δώρησαί μοι τοῦ ὁρᾶν τὰ ἐμὰ πταίσματα καὶ μὴ κατακρίνειν τὸν ἀδελφόν μου».

Τότε ἡ νηστεία ὠφελεῖ· ἄλλως εἶναι φαρισσαϊσμός καὶ ἀθλιότης.

τὰς πεπλανημένας δοξασίας του. Συγκινητικὴ καὶ λίαν συγκλονιστικὴ εἶναι ἡ ὁμόφωνος ὁμολογία τῶν γενναίων καὶ ἀηττήτων τούτων μαρτύρων καὶ αἱ ἐνθαρρύνσεις καὶ προτροπαὶ τοῦ ἐνός πρὸς τὸν ἄλλον: «Δριμύς ὁ χειμὼν, ἀλλὰ γλυκύς ὁ Παράδεισος· ἀλγεινὴ ἡ πῆξις, ἀλλ' ἡδεῖα ἡ ἀπόλαυσις. Μὴ οὖν ἐκκλίνωμεν, ὡς στρατιῶται», καὶ πάλιν: «Διὰ Παράδεισον, ὃν ἀπωλέσαμεν, ἱμάτιον φθαρτὸν μὴ ἀντισχώμεθα· δι' ὅφιν ποτὲ φθοροποιὸν ἐνδυσάμενοι, ἐκδυσώμεθα νῦν διὰ τὴν πάντων ἀνάστασιν» καὶ πάλιν. «Μὴ ὑποπτήξωμεν ὥραν χειμέριον, ἵνα τὴν φοβερὰν γένναν τοῦ πυρὸς φύγωμεν· καυθήτω ὁ ποῦς, ἵνα χορεύῃ αἰώνια ἡ δὲ χεὶρ ρυεῖται, ἵνα ὑψοῦται, πρὸς Κύριον· καὶ μὴ φεισώμεθα φύσεως θνησκούσης· ἐλώμεθα θάνατον, ἵνα τοὺς στεφάνους τῆς νίκης ἀναδυσώμεθα παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ὁ ἡγεμὼν ἐκθηριοῦται καὶ καθίσταται ἑξάλλος ἀπὸ τὸν θυμὸν του. Ἄλλην λύσιν δὲν ἐπιδέχεται τὸ ζήτημα. Ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις ἐκδίδεται: «Οἱ Ἅγιοι τεσσαράκοντα μάρτυρες θὰ ριφθοῦν εἰς ψυχρὰν καὶ παγωμένην λίμνην».

Ἄς τοὺς φαντασθῶμεν τώρα ἐντὸς τῆς λίμνης. Τὰ ὕδατα ἔχουν μεταβληθῇ εἰς συμπαγεῖς πάγους. Οἱ πόνοι των εἶναι ἀφόρητοι.

Τὰ μέλη των νεκρώνονται. Ὁ θάνατος ἀρχίζει νὰ ἐπέρχεται βραδέως, οἱ Ἅγιοι προσεύχονται θερμῶς νὰ τοὺς ἐνισχύσῃ ὁ Κύριος. Καὶ δὲν ἀργεῖ τὸ θαῦμα νὰ συντελεσθῇ. Ὁ πάγος ἀναλύεται εἰς ὕδωρ θερμόν, φῶς ὑπέρλομπρον οὐρανόθεν περιστράπτει, 39 στέφανοι κατέρχονται θριαμβευτικῶς διὰ νὰ στέψουν τὴν σεπτὴν κορυφὴν τῶν εὐκλείων ἀθλοφόρων. Μόνον ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν ἐστερήθη τοῦ μαρτυρικοῦ στεφάνου καὶ ἀνεδείχθῃ ἀνάνδρος καὶ δειλὸς λιποτακτῆρας. Τὴν θέσιν του ὁμως ἀνεπλήρωσε ὁ δήμιος ὁ καὶ θεατῆς καὶ αὐτόπτης γενόμενος τῶν ἐξαισιῶν τῶν ἐν τῇ λίμνῃ τελεσθέντων. Περιττὸν θεωροῦμεν νὰ καταγίνωμεν εἰς λεπτομερείας ἐπὶ τοῦ μαρτυρίου των καθόσον πάντα ταῦτα δύναται τις νὰ ἀναγνώσῃ ἐν τῷ οἰκείῳ βιβλίῳ. Σκοπὸς τοῦ παρόντος ἄρθρου μας δένειναι τὸ νὰ ἐξιστορήσωμεν ἀκριβῶς τὰ τοῦ μαρτυρίου των, ἀλλὰ νὰ παρουσιάσωμεν εἰς τὰ ὅμματα πάντων τὰ πνευματικὰ μεγέθη καὶ ἀναστήματα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Οὐδεμίᾳ ἄλλῃ θρησκείᾳ ἀνὰ τὸν κόσμον ἔχει νὰ προβάλλῃ εἰς ἡμᾶς τοιαύτας φυσιογνωμίας, αἵτινες οὐδαμῶς ἐθέλχθησαν ὑπὸ τοῦ ἀνθους τῆς νεότητος, τοῦ πλούτου, τῶν ἀξιομάτων, τῆς δόξης καὶ τῶν τιμῶν. Ἀπεναντίας εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν δὲν σπανίζουν φυσιογνωμίαι τοῦ ὕψους τῶν τεσσαράκοντα μαρτύρων, αἱ ὁποῖαι δεικνύουν εἰς ὁ-

Στήματα καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις, ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς φιλῶν
Β' Θεσσαλονικεῖς (Κεφ. Β' στιχ. 15)

Ἡ ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

15) ΜΕΡΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

Κυριακὴ 16 Μαρτίου 1959 (Π.Ο.Η.)
Ἔτος ΙΔ'. Ἀριθ. 308 Τιμὴ Φέλλου Δρχ. 1

ΕΚΔΟΣΙΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ Γ.Ο.Σ.
Γραφεῖα: Ὁδὸς Κάνιγγος 32—Ἀθήναι

Διευθύνεται ὑπὸ ἐμελοῦς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ἑξάμηνος Δρχ. 15.— Ἐτησίᾳ Δρχ. 80

Ἐξωτερικοῦ: Ἑξάμ. Δολ. 2.— Ἐτησίᾳ Δολ. 4

Ο ΙΕΡΟΣ ΚΛΗΡΟΣ ΚΑΙ ΤΟ 1821

Δὲν εἶναι ὑπερβολή, ἂν χαρακτηρισθῇ τὸ 1821 ὡς ἱστορικὸν θαῦμα. Διότι ἐνῶ «ὄλα τὰ-σκιαζ' ἡ φοβέρα καὶ τὰ πλάκων' ἡ σκλαβιά», ἐν τούτοις ἡδυνήθησαν οἱ ὑπόδουλοι νὰ ἀποτινάξουν τὸν βαρύντατον καὶ ἐπαχθέστατον ζυγὸν τῆς δουλείας. Τὸ ἱστορικὸν ὅμως αὐτὸ θαῦμα δὲν ἀποτελεῖ φαινόμενον ἀσύνδετον καθ' ἑαυτό· εἶναι φυσικὴ συνέπεια πολλῶν παραγόντων, οἱ ὅποιοι ἐπεκράτησαν καὶ κατηύθυναν τὴν ζωὴν τῶν ὑποδούλων. Μεταξὺ τῶν παραγόντων αὐτῶν εἶναι καὶ ἡ προσπάθεια ἐπιβιώσεως τοῦ Ἑθνους, οὐχὶ ὡς ἀτόμων ἑνὸς λαοῦ, ἀλλ' ὡς πνευματικῆς πραγματικότητος Ἐὰν ὁ ὑπόδουλος λαὸς δὲν διετήρη τὴν γλῶσσαν του, ἂν δὲν διετήρη τὴν ὀρθοδοξίαν του, ἂν δὲν διετήρη τὰς παραδόσεις του, ἂν δὲν διετήρη τὰς θεμελιώδεις ἠθικὰς καὶ κοινωνικὰς ἀρχὰς του, τότε ἀσφαλῶς δὲν θὰ εἶχε τὴν **ΗΘΙΚΗΝ ΔΥΝΑΜΙΝ** νὰ συλλάβῃ τὸ νόημα τῆς ἐλευθερίας καὶ νὰ ἀγωνισθῇ δι' αὐτήν.

Καὶ εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ τῆς πνευματικῆς ἐπιβιώσεως σπουδαίως συνετέλεσεν ἡ Ἐκκλησία, ὁ ἱερὸς κλῆρος. Ἡ ἑλληνικὴ ὑπαιθρος εἶναι κατεσπαρμένη ἀπὸ γραφικὰ ἐξωκκλήσια· τί μαρτυρεῖ ἡ παρουσία των; Τὴν ἀναζήτησιν τῶν ὑποδούλων εἰς τὴν περιοχὴν τῆς πίστεως ὅχι μόνον τῆς ἐλπίδος καὶ τοῦ θάρρους, ἀλλὰ καὶ τῶν συνθηκῶν τῆς πνευματικῆς ζωῆς! Εἰς αὐτὰ τὰ ἐξωκκλήσια, ὡσάκις ἐγένετο ἡ θέλα λειτουργία ἡ ὡσάκις ἀνεζήτησαν εἰς αὐτὰ καταφύγιον οἱ διωκόμενοι, ὁ ἱερεὺς εὗρισκε τὴν εὐκαιρίαν νὰ συνδέσῃ τὰς ψυχὰς τῶν σκλάβων μὲ τὰς ἀστειρεύτους πηγὰς τοῦ ἱστορικοῦ παρελθόντος.

Ὁ ἐκκλησιαστικὸς βίος πάλιν μὲ τὸ πλῆθος τῶν ἱερῶν τοῦ ἀκολουθιῶν καὶ τῶν κατανυκτικῶν τελετῶν διετήρει ἀνημμένην τὴν φλόγα τῆς πίστεως, τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, τὴν ὅποίαν δὲν ἐδιδάσκοντο συστηματικῶς εἰς Κατηχητικὰ σχολεῖα ἢ Θεολογικὰς Σχολὰς, ἀλλ' ΕΖΩΝ ὡς παράδοσιν, ὡς ἔθιμον, ὡς τρόπον ζωῆς. Ἐκ παραλλήλου δὲν ἔλειψαν διαπρεπῆ παραστήματα κληρικῶν, ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων, οἱ ὅποιοι λόγῳ τῆς μορφώσεώς των καὶ τοῦ καταρτισμοῦ των, ἀνεδείχθησαν οἱ φρυκτωροὶ τῆς πατρώας εὐσεβείας. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς μακραίωνος δουλείας δὲν ἔχομεν περιπτώσεις ὁμαδικοῦ ἐξισλαμισμοῦ ἢ ὁμαδικοῦ ἐκπαπισμοῦ ἢ ὁμαδικοῦ ἐκπροτεσταντισμοῦ! Διατί; Διότι ὑπῆρχον Μηνιάτης, Πηγὰς, Θεοτόκης, Δοσίθεος, Κοσμάς Αἰτωλὸς καὶ πλῆθος ἄλλων θεηγόρων ὁπλιτῶν, οἵτινες ὑπερήσπισαν διὰ τῆς γραφίδος καὶ τοῦ λόγου τὴν Ὀρθοδοξίαν! Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐπορφύρωσαν τὸ τίμιον ράσον των μὲ τὸ αἷμα τοῦ μαρτυρίου!

Ἐσκέφθη κανεὶς ἐκ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων τί θὰ ἐγίνοντο οἱ θησαυροὶ τοῦ Ἑθνους, τὰ συγγράμματα καὶ τὰ διάφορα ἄλλα γραπτὰ μνημεῖα τοῦ ἐθνικοῦ μας πολιτισμοῦ, ἂν ἔλειπον τὰ Μοναστήρια; Μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας διετήρουν οἱ μοναχοὶ τοὺς χειρογράφους κώδικας, ὥστε νὰ μὴ ἀπωλεσθοῦν τοὐλάχιστον ὅλοι! Τὰ μοναστήρια ὅμως ἥσκουν γενικώτερον καὶ τὸ κοινωνικὸν ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, προστατεύοντα τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ, τοὺς δυστυχεῖς καὶ τοὺς ἀδυνάτους, τὰ θύματα ἐν

ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ

«**Πῶς δὲ πιστεύουσιν οὗ οὐκ ἤκουσιν; πῶς δὲ ἀκούσουσι χωρὶς κηρύσσοντος;**» (Ρωμ. Ι, 14)

Ὁπλον τῆς Ὁρθοδοξίας ὑπῆρξε ἀνέκαθεν τὸ κήρυγμα· διὰ τοῦ κηρύγματος ἀναπτύσσονται αἱ ἀρχαὶ τῆς Ὁρθοδοξίας· διὰ τοῦ κηρύγματος ἀγωνίζεται κατὰ τῶν αἱρέσεων καὶ τοῦ ὕλισμου ἡ Ἐκκλησία. Τὸ κήρυγμα εἶναι μέσον διδασκαλίας.

Γεννᾶται τὸ ἐρώτημα: Τὸ κήρυγμα ἀποτελεῖ λειτουργικὴν πράξιν; Εἶναι δηλαδὴ κατὰ ἀνάλογον μὲ μίαν θρησκευτικὴν τελετὴν, μὲ μίαν ἀκολουθίαν ἢ ἔστω καὶ μὲ μίαν προσευχήν;

Τὸ κήρυγμα καίτοι πρέπει νὰ εἶναι καρπὸς φωτισμοῦ τοῦ Παναγίου Πνεύματος εἰς τὴν διάνοιαν τοῦ κυρύττοντος, ἐν τούτοις δὲν ἔχει τὸν χαρακτῆρα λειτουργικῆς πράξεως.

Δι' αὐτὸ δύναται νὰ γίνηται παντοῦ, ἀνὰ πᾶσαν ὥραν καὶ ἀπὸ λαϊκὸν ἀκόμη πρόσωπον, διότι ὅπως εἴπωμεν εἶναι διδασκαλία.

γίνει τῆς σκληρᾶς καὶ ἀδυσωπῆτου δουλείας.

Ὁ κληρικὸς διὰ τοῦ μυστηρίου τῆς ἐξομολογήσεως, διὰ τῶν πενιχρῶν, ἀλλὰ φλογερῶν κηρυγμάτων του, διὰ τῶν ἀναγνωσμάτων ὅλων ἐκείνων τῶν λαϊκῶν θρησκευτικῶν ἐκδόσεων, διετήρησέ καὶ τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα, ὥστε νὰ μὴ ἐξαφανισθοῦν μέσα εἰς τὸ σκότος τῆς δουλείας.

Καὶ ἔχομεν μὲν πλῆθος δυσειδαιμονιῶν καὶ πλανῶν, ἀναγομένων εἰς τὴν μαύρην περίσπον τῆς Τούρκοκρατίας· ἀκριβῶς ὅμως αὐτὸ μᾶς διδαι τὸ μέτρον τοῦ κινδύνου, τὸ ὁποῖον ἐξουδετέρωσεν ἡ Ἐκκλησία καὶ ὁ Ἱερὸς κλῆρος!

Καὶ ὅταν, κατόπιν ὅλων αὐτῶν, ἐσήμανε τὸ ἐθνικὸν προσκλητήριον, δὲν ἤχησε ἐν ἐρήμῳ καὶ ἀνύδρῳ τόπῳ. ἀλλὰ συνεκλόνησε ψυχὰς γνησίως ἑλληνικὰς καὶ βαθέως ὀρθοδόξους, αἱ ὁποῖαι ἀνέμενον τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, διὰ νὰ ἀνακτήσουν ὅ,τι ἐδικαιοῦντο, τὴν ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ.

Τότε καὶ ἡ Ἐκκλησία μετέβαλλε τοὺς ἱεροὺς τῆς χώρου εἰς ὁμητήρια ἀγῶνος, διέθεσε τὸν πλοῦτον της καὶ ἔθεσε ὑπὸ τὴν ἀγίαν εὐλογίαν της τὸ ἱστορικὸν θαῦμα τῆς ἐθνικῆς ἐξεγέρσεως!

Τότε καὶ ὁ κλῆρος, ὅσποιν ἐκ τῶν ὁστέων καὶ σάρξ ἐκ τῆς σαρκὸς τοῦ ἐξεγερθέντος λαοῦ, ἐξορμᾷ καὶ δίδει εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν Παπᾶ—Φλέσσα, τὸν Διάκον, τὸν Γερμανόν, τὸν Γρηγόριο, τὸν Σαμουὴλ καὶ ὄλλην τὴν ἡρωϊκὴν φάλαγγα τῶν κληρικῶν, ποὺ ἠγωνίσθησαν καὶ κατηναλώθησαν ἀπὸ τὴν φλόγα τῆς Ἐπαναστάσεως.

Χωρὶς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν κλῆρον δὲν θὰ ὑπῆρχε λαὸς νὰ ἐπαναστατήσῃ, διότι ἢ θὰ εἶχεν ἐξισλαμισθῇ ἢ θὰ εἶχεν ἐκπαπισθῇ καὶ ἐκ προτεσταντισθῇ!

Τὸ ἔχομεν ἀντιληφθῇ αὐτό;

Ὁ Ἀπ. Παῦλος, ὁ θευελιωτὴς τῶν περισσοτέρων χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης, ὁ ὑπέροχος διδάσκαλος τῆς Χάριτος καὶ καταλυτὴς τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ, ὁμίλει ἐνίοτε καὶ ... ἀπὸ τὰς συναγωγὰς! Ὡς ἴδωμεν τι σχετικῶς μᾶς πληροφοροῦν αἱ πράξεις τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων: «Καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι (τῆς Κύπρου) κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων» (Πράξ. ΙΓ', 5) «Αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων ἐκάθισαν. Μετὰ δὲ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ νόμου καὶ τῶν Προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες· ἄνδρες ἀδελφοί... λέγετε... Ὁ Ἀναστάς δὲ ὁ Παῦλος... εἶπεν...» (Πράξ. 15, 14-16). Εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ μέρη ὁ Παῦλος ὁμίλει εἰς τὴν συναγωγὴν, δηλαδὴ εἰς θρησκευτικὸν χώρον, ἀντιθέτου καὶ ἐχθρικῆς πρὸς τὸν Χριστιανισμόν θρησκείας!!! Μάλιστα δὲ λαμβάνει «εὐλογία» ἀπὸ τῶν ἀρχισυνάγωγων!

Ἴσως πολλοὶ ψευδάδελφοι καὶ σπερμολόγοι, πολλοὶ ἔχοντες κεκατηριασμένην τὴν συνείδησίν των νὰ ἐσυκοφάντουν τὸν Παῦλον, λέγοντες περίπου τὰ ἑξῆς: «Ἴδες τὸν προδότη! Καὶ μετὰ μᾶς κάνει τὸν Χριστιανόν! Τί γυρεύει εἰς τὴν Συναγωγὴν; Μήπως εἶναι ὄργανον τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ; Μήπως ἐχάλευσεν μῦθον περὶ δήθεν θαύματος ἐν Λαμασκῷ, διὰ νὰ μᾶς ἐξαπατήσῃ ἡμᾶς τοὺς γνησίους τοὺς Χριστιανούς;»

Ἰδοὺ ὅμως τί ἀπαντᾷ πρὸς ὅλους: «Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ δέχεται!» (2 Τιμοθ. Β, 9).

Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν περιορισμὸς χώρου διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ κηρύγματος. Ὅπου καλεῖται ὁ κήρυξ, ὀφείλει νὰ κηρύσσῃ, ἄνευ συμβιβασμῶν καὶ ὑποχωρήσεων! Κανόνες τιμωροῦντες τὸν κήρυκα ἐξ αἰτίας τοῦ τόπου, τὸν ὁποῖον ἐξέλεξε διὰ τὸ κήρυγμα, δὲν ὑπάρχουν! Ἀρκεῖ τὸ κήρυγμα νὰ ἀπηγγίῃ τὸ γνήσιον πνεῦμα τῆς ἀκραίφνης Ὁρθοδοξίας!

Ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ ἐνισχύσῃ τὸν θεσμόν τοῦ κηρύγματος, νὰ τὸ πυκνώσῃ.

Καὶ λέγοντες Ἐκκλησίαν, ἐννοοῦμεν καὶ τὴν γενικωτέραν τοιαύτην, ἀλλὰ καὶ τὴν μ'οικωτέραν ἥτις κατευθύνεται ὑπὸ τῆς σεβαστῆς Ἐκκλησ. Ἐπιτροπῆς.

Ὡς πρὸς τὸ ἐκλεκτὸν καὶ ἅγιον πλήρωμα τῆς ἀγωνιζομένης Ὁρθοδοξίας ἔχομεν νὰ παραιτηθῶμεν, ὅτι δὲν θὰ πρέπει νὰ παρεξηγῇ τὸ κήρυγμα τῶν ὁμιλητῶν ἀπὸ οἰονδήποτε χώρον· ἐὰν πρέπει νὰ προσέχη ἀγλύπνης· ἐὰν τὸ κήρυγμα εἶναι μέσα εἰς τὰ πλαίσια τῆς Ὁρθοδοξίας.

Τὸ κήρυγμα δὲν εἶναι οὔτε προσευχή, οὔτε ἐκκλησιαστικὴ τελετή, οὔτε μυστήριον· τὸ κήρυγμα εἶναι διδασκαλία.

Καὶ δύναται τις νὰ διδάσκῃ ἀπὸ ΠΑΝΤΟΥ, ἀρκεῖ νὰ διδάσκῃ ὀρθοδόξως καὶ νὰ μὴ ἐπιδιώκῃ προ

Η ΝΗΣΤΕΙΑ

**«Τὸ στάδιον τῶν ἀρετῶν
ἡνέωκται»** (Ὑμνος Ἐκκλησι.)

Ἀπὸ τῆς Καθαρᾶς Δευτέρας ἡ Ἁγία ἡμῶν Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἰσῆλθε εἰς μίαν κατανυκτικὴν περίοδον, τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστήν. Ὑψιστον νόημα καὶ κεντρικὸς σκοπὸς τῆς περιόδου αὐτῆς εἶναι ἡ ἀνάτασις τῆς ψυχῆς, ὁ καθαρισμὸς αὐτῆς, ὥστε νὰ καταστή ἁγία νὰ προσκυνήσῃ τὰ Ἁγία καὶ πανάχραντα πάθη τοῦ Σωτῆρος καὶ νὰ δεχθῇ τὸ ὑπερκόσμιον μῆνυμα τῆς Ζωηφόρου Ἀναστάσεως.

Κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν οἱ χριστιανοὶ καλοῦνται εἰς μίαν αὐτηράν νηστείαν. Πολλοὶ συγκοφαντοῦντες τοὺς θείους δεσμοὺς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας διαβάλλουν καὶ τὴν νηστείαν, ὡς μὴ σιτηριζομένην, δῆθεν, ἐπὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἡ ἀποψὶς τῶν ὅμως αὕτη ἐλέγχεται ὡς αὐθαίρετος καὶ ἀνακριβής. Ἵνα παραλείψωμεν τὰς ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ περὶ νηστείας μαρτυρίας, περιοριζόμεθα εἰς τὴν Καινὴν τοιαύτην. Βλέπομεν κατ' ἀρχὴν αὐτὸν τοῖτον τὸν Σωτῆρα, καίτοι Θεὸν κατ' οὐσίαν καὶ ἀνώτερον παντὸς ἐξαγνισμού, νὰ νηστεύῃ. Οὕτω μετὰ τὸ ἐν Ἰορδάνῃ βάπτισμα Αὐτοῦ καὶ πρὶν εἰσελθῇ εἰς τὸν Δημόσιον βίον νηστεύει τεσσαράκοντα ἡμέρας «Καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα ὕστερον ἐπεινάσε» (Ματθ. Δ, 2).

Ὁ ἴδιος εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλίαν διδάσκει πῶς πρέπει νὰ γίνεταί ἡ νηστεία, λέγων «Ὅταν δὲ νηστεύῃς, μὴ γίνεσθαι ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποὶ· ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν. . . . σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν . . . ὥπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ» (Ματθ. Ζ 16-18).

Ἐπομένως ὁ Κύριος ἀποδέχεται ὡς θερησκευτικὸν μέσον ἀγνισμού τὴν νηστείαν καὶ ὑποδεικνύει τρόπους διεξαγωγῆς τῆς. Τὴν νηστείαν ὁ Κύριος θεω-

βολὴν διὰ τοῦ κηρύγματος, ἀλλὰ νὰ καλεῖται.

Ἡ μορφή τοῦ κηρύγματος

Ἐφ' ὅσον ὁ λόγος περὶ τοῦ κηρύγματος θὰ πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι τὸ κήρυγμα πρέπει νὰ εἶναι ἅπλοον καὶ χωρὶς βέβαια νὰ παίρῃ τὴν μορφήν «τῆς πλαίριας διαφώτισης», νὰ εἶναι ἀνάλογον τοῦ μαρτυρικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ. Σκοπὸς του νὰ μὴ εἶναι ὁ στείρα φλυαρία καὶ ἡ ἐπίδειξις γνώσεων, ἀλλὰ ὁ ἔλεγχος, ἡ προτροπή, ἡ ἀναγέννησις.

Συνήθως μετὰ τὴν ὁμιλίαν «μορφωμένον» τινὸς ἱεροκήρυκος, ἀρχιερέως ἢ πολιτίου θεολόγου ἀκούει κανεὶς τὸν ἐξῆς διάλογον:

—Τὶ ὥραϊα, ποὺ ὁμίλησεν

—Τὶ εἶπε;

—:::;

Ὑπεράνω δὲ πάντων θὰ πρέπει νὰ ἴσταται τὸ ἥθος καὶ τὸ ὀρθόδοξον φρόνημα τοῦ κήρυκος.

ρεὶ ὡς ὅπλον κατὰ τοῦ Διαβόλου. «Τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ» (Ματθ. ΙΗ', 21).

Τὸν θεσμόν τῆς νηστείας σέβεται καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος, θεωρῶν μάλιστα αὐτὸν ὡς προϋπόθεσιν τῆς ἐπενεργείας τῆς Θείας Χάριτος. «Συνεργοῦντες δὲ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς.

. . . ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστῶτες ἑαυτοὺς ὡς Θεοῦ διάκονοι, ἐπ' ὑπομονῇ πολλῇ . . . ἐν νηστείᾳ» (2 πρὸς Κοριν. ζ', 15).

Τὴν νηστείαν εἶχε καθιερώσει ὡς λειτουργικὸν θεσμόν καὶ ἡ πρώτη ἐν Ἀντιοχείᾳ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία «Ἦσαν δὲ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν ὕσαν Ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι, ὅτε Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ ἐπικαλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναὴν τε Ἡρώδου τοῦ τετραρχοῦ συντροφος καὶ Σαῦλος. Λειτουργούντων δι' αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστεύοντων εἶπεν τὸ πνεῦμα τὸ Ἅγιον.

. . . τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες αὐτοῖς τὰς χεῖρας ἀπέλυσαν» (Πράξ. ΙΓ, 13).

Στερεὰ λοιπὸν καὶ ἀκλόνητα τὰ θεμέλια τῆς νηστείας εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Καινῆς Διαθήκης.

Ἐπὶ τῶν θεμελίων αὐτῶν ἐστηρίχθη καὶ ἡ περὶ τῆς νηστείας πρᾶξις τῆς Ἐκκλησίας. Τὴν νηστείαν ἡ Ἐκκλησία θεωρεῖ ὡς ὑποχρέωσιν, τῆς ὁποίας ἡ ἀθέτησις συνεπάγεται κυρώσεις. Οὕτω ὁ ΘΘ'. Ἀποστολικὸς κανὼν ρητῶς λέγει «Εἴ τις Ἐπίσκοπος, ἢ Διάκονος, ἢ Ὑποδιάκονος, ἢ Ἀναγνώστης, ἢ ψάλτης, τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστήν οὐ νηστεύει, ἢ Τετραδά, ἢ Παρασκευὴν καθαιρεῖσθω. Ἐκτὸς εἰμὴ δι' ἀσθενείαν σωματικὴν ἐμποδίζοιτο. Ἐάν δὲ λαϊκὸς ἢ, ἀφορίζεσθω».

Περὶ τῆς νηστείας ὁμιλεῖ καὶ ὁ ΚΘ'. τῆς Ἐκκλησίας Ἀγίας Οἰκουμένης Συνόδου καὶ ἄλλοι.

Ἡ νηστεία λοιπὸν ἀποτελεῖ εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν, ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν, ἀλλὰ καὶ ἐκκλησιαστικὸν νόμον. Βεβαίως ἐπειδὴ ἡ Ἐκκλησία δὲν ἀποβλέπει εἰς τὴν δολοφονίαν τοῦ Σώματος, τὸ ὁποῖον θεωρεῖ ναὸν Θεοῦ, δι' αὐτὸ φιλανθρώπως οἰκονομοῦσα ἐξαρτᾷ τὴν νηστείαν ἀπὸ τὴν ὑγίαν τοῦ σώματος, ὡς ἀναφέρῃ ὁ ἀνωτέρω ἀποστολικὸς κανὼν.

Ἡ νηστεία ὅμως δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἅπλους τύπος, τοῦ ὁποίου ἡ ἐκτέλεσις νὰ συνιστᾷ δικαίωσιν. Ἀποτελεῖ μέσον ψυχικοῦ ἐξαγνισμού, εὐκαιρίαν ἐσωτερικῆς ζωῆς. Δι' αὐτὸ πρέπει νὰ συνοδεύεται ἀπὸ ταπεινώσιν, ἀγάπην, ἐσωτερικὴν ζωὴν. Εἰς νηστείαν ὑποβάλλονται καὶ τὰ φυτοφάγα ζῶα καὶ οἱ ἀσθενεῖς, κατ' ἐντολὴν τοῦ ἱατροῦ ἡ νηστεία ὅμως αὕτη δὲν συνιστᾷ ἀξιόμισθον πρᾶξιν. Κατὰ τὴν περίοδον τῆς νηστείας ὁ νοῦς πρέπει νὰ θεοῦται καὶ ἡ ψυχὴ νὰ ἀνέρχεται τὰς βαθμίδας τοῦ Πνεύματος.

Ἐκτὸς τῆς ψυχῆς ἡ νηστεία ὠφελεῖ καὶ τὸ σῶμα, τὸ ὁποῖον ἀποτοξινούται ἀπὸ τὰς διαφόρους ἐπιβλαβεῖς οὐσίας, αἱ ὁποῖαι εἰσέρχονται διὰ τῶν

ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ

* Ἀρχιμ. Αὐξεντίου Πάστρα

Προβαίνομεν εἰς ἔργον δυσχερὲς καὶ μὴ ἀντοποκρινόμενον· εἰς τὰς ἀσθενεῖς ἢ μᾶλλον ἀνυπάρκτους ἡμῶν πνευματικὰς δυνάμεις ἀναλαμβάνοντες νὰ ἐγκωμιάσωμεν καὶ νὰ ἐξυμνήσωμεν τοὺς τεσσαράκοντα μάρτυρας, ὧν οἱ ἅθλοι καὶ τὸ μαρτύριον διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ ὑπερβαίνουν πάντα λόγον καὶ ἔπαινον. Βασιλικοὶ στρατιῶται ἐν Σεβαστείᾳ ἦσαν ἅπαντες ἐπὶ Λικινίου (300 μ. Χ.) πρὶν νὰ ἀποδυθοῦν εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ μαρτυρίου καὶ νὰ ἐκλάμψουν εἰς τὸ στάδιον τῶν ἀθλητικῶν παλαισμάτων.

Ἀπὸ διαφόρους πόλεις προερχόμενοι ὑπέρβησαν εἰς τὸ ἴδιον τάγμα. Ἐπανελημμένως ἀπενεμήθησαν εἰς αὐτοὺς ἔπαινοι καὶ τιμαὶ διὰ τὴν ἀπαράμιλλον ἀνδρείαν καὶ γενναιότητά των. Ὅτε ὅμως ἔφθασεν εἰς τὰ ὦτα τοῦ βασιλέως, ὅτι ἦσαν μαθηταὶ τοῦ Ναζωραίου ἐξοντωτικὴν μανίαν καὶ θανάσιμον μῖσος ἤρχισε νὰ τρέφῃ κατ' αὐτῶν. Δὲν ἐβράδυνε δὲ νὰ τοὺς συλλάβῃ, νὰ τοὺς φυλακίσῃ καὶ μὲ παντοίους τρόπους καὶ μηχανὰς νὰ τοὺς πείσῃ νὰ γίνουν κοινῶν τῆς ἀσεβείας του. Τιμάς, δόξας, ἀξιώματα τοὺς προέτεινε ὁ ἀπαίσιος καὶ θηριόγνομος προκειμένου νὰ καταστοῦν ἀρνησίχριστοι. Κολακείας, ἐπαίνους καὶ φιλοφρονήσεις μετεχειρίσθη διὰ νὰ μεταβάλῃ τὰ σταθερὰ φρονήματά των.

Ἀπειλάς, ἐκφοβισμούς, μελλοντικὰς δριμείας βασάνους τοὺς προέβαλε, ὅταν ἀντελήφθη, ὅτι πρῶν καὶ ἡρέμῳ τῷ τρόπῳ οὐδὲν ἐπετύγχανε. Ἡ ἀλλοφροσύνη δὲ καὶ ἡ ἐκφρων μανία του κορυφοῦνται ἔτι μᾶλλον μὲ τὰς ἐπιμόνους ἀρνήσεις τῶν Ἀγίων καὶ τὴν ἀκλόνητον γνώμην των νὰ θυσιασθοῦν ἢ νὰ ἀκολουθήσουν

λίπαρων καὶ ζωϊκῶν ἐν γένει τροφῶν.

Ὑπὸ τὸν ὄρον νηστεία ἐννοοῦμεν καὶ ὅ,τι γενικώτερον ἐκφράζει ἡ λέξις ἐγκράτεια, ἀλλὰ καὶ τὴν λιτότητα τοῦ φαγητοῦ, ὥστε νὰ μὴ αἰχμαλωτίζῃ τὸ μαγευεῖον καὶ τὰ γαστρονομικὰ διαφέροντα τὴν σκέψιν τοῦ Χριστιανοῦ.

Τέλος ἡ νηστεία πρέπει νὰ ἀποτελῇ μέρος τοῦ πνευματικοῦ καθαρισμοῦ, τὸν ὅποιον συνιστᾷ ὁ Ἅγιος Ἐφραίμ εἰς τὴν προσευχὴν του:

«Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου, πνεῦμα ἀργίας, περιεργείας, φιλαρχίας καὶ ἀργολογίας μὴ μοι δῶς.

Πνεῦμα δὲ σωφροσύνης, ταπεινοφροσύνης, ὑπομονῆς καὶ ἀγάπης χάρισαί μοι τῷ σὺ δούλῳ.

Ναί, Κύριε βασιλεῦ, δώρησαί μοι τοῦ ὁρᾶν τὰ ἐμὰ πταίσματα καὶ μὴ κατακρίνειν τὸν ἀδελφόν μου».

Τότε ἡ νηστεία ὠφελεῖ· ἄλλως εἶναι φαρισαϊσμός καὶ ἀδελιότης.

τὰς πεπλανημένας δοξασίας του. Συγκινητικὴ καὶ λίαν συγκλονιστικὴ εἶναι ἡ ὁμόφωνος ὁμολογία τῶν γενναίων καὶ ἀηττήτων τούτων μαρτύρων καὶ αἱ ἐνθαρρύνσεις καὶ προτροπαὶ τοῦ ἐνός πρὸς τὸν ἄλλον: «Δριμύς ὁ χειμὼν, ἀλλὰ γλυκύς ὁ Παράδεισος· ἀλγεινή ἡ πῆξις, ἀλλ' ἡδεῖα ἡ ἀπόλαυσις. Μὴ οὖν ἐκκλίνωμεν, ὡς στρατιῶται», καὶ πάλιν: «Διὰ Παράδεισον, ὃν ἀπωλέσαμεν, ἱμάτιον φθαρτὸν μὴ ἀντισχῶμεθα· δι' ὅφιν ποτέ φθοροποιὸν ἐνδυσάμενοι, ἐκδυσώμεθα νῦν διὰ τὴν πάντων ἀνάστασιν» καὶ πάλιν. «Μὴ ὑποπτήξωμεν ὥραν χειμῆριον, ἵνα τὴν φοβερὰν γέενναν τοῦ πυρός φύγωμεν· καυθήτω ὁ ποὺς, ἵνα χορεύῃ αἰώνια ἡ δὲ χεὶρ ρυεῖται, ἵνα ὑψοῦται, πρὸς Κύριον· καὶ μὴ φεισώμεθα φύσεως θνησκούσης· ἐλώμεθα θάνατον, ἵνα τοὺς στεφάνους τῆς νίκης ἀναδησώμεθα παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ὁ ἡγεμὼν ἐκθηριόυται καὶ καθίσταται ἑξάλιος ἀπὸ τὸν θυμὸν του. Ἄλλην λύσιν δὲν ἐπιδέχεται τὸ ζήτημα. Ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις ἐκδίδεται: «Οἱ Ἅγιοι τεσσαράκοντα μάρτυρες θὰ ριφθοῦν εἰς ψυχρὰν καὶ παγωμένην λίμνην».

Ἀς τοὺς φαντασθῶμεν τώρα ἐντὸς τῆς λίμνης. Τὰ ὕδατα ἔχουν μεταβληθῇ εἰς συμπαγεῖς πάγους. Οἱ πόνοι των εἶναι ἀφόρητοι.

Τὰ μέλη των νεκρώνονται. Ὁ θάνατος ἀρχίζει νὰ ἐπέρχεται βραδέως. Οἱ Ἅγιοι προσέχονται θερμῶς νὰ τοὺς ἐνισχύσῃ ὁ Κύριος. Καὶ δὲν ἀργεῖ τὸ θαῦμα νὰ συντελεσθῇ. Ὁ πάγος ἀναλύεται εἰς ὕδωρ θερμόν, φῶς ὑπέροχον οὐρανόθεν περιστράπτει, 39 στέφανοι κατέρχονται θριαμβευτικῶς διὰ νὰ στέψουν τὴν σεπτὴν κορυφὴν τῶν εὐκλεῶν ἀθλοφόρων. Μόνον ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν ἐστερήθη τοῦ μαρτυρικοῦ στεφάνου καὶ ἀνεδείχθη ἀνανδρὸς καὶ δειλὸς λιποτακτὴ σὰς. Τὴν θέσιν του ὅμως ἀνεπλήρωσε ὁ δῆμιος ὁ καὶ θεατὴς καὶ αὐτόπτης γενόμενος τῶν ἐξαίσιων τῶν ἐν τῇ λίμνῃ τελεσθέντων. Περιττὸν θεωροῦμεν νὰ καταγίνωμεν εἰς λεπτομερείας ἐπὶ τοῦ μαρτυρίου των καθόσον πάντα ταῦτα δύναται τις νὰ ἀναγνώσῃ ἐν τῷ οἰκείῳ βιβλίῳ. Σκοπὸς τοῦ παρόντος ἄρθρου μας δένειναι τὸ νὰ ἐξιστορήσωμεν ἀκριβῶς τὰ τοῦ μαρτυρίου των, ἀλλὰ νὰ παρουσιάσωμεν εἰς τὰ ὅμματα πάντων τὰ πνευματικὰ μεγέθη καὶ ἀναστήματα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Οὐδεμίᾳ ἄλλῃ θρησκείᾳ ἀνὰ τὸν κόσμον ἔχει νὰ προβάλλῃ εἰς ἡμᾶς τοιαύτας φυσιογνωμίας, αἵτινες οὐδαμῶς ἐθέλχθησαν ὑπὸ τοῦ ἀνθους τῆς νεότητος, τοῦ πλούτου, τῶν ἀξιοματίων, τῆς δόξης καὶ τῶν τιμῶν. Ἀπεναντίας εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν δὲν σπανίζουν φυσιογνωμίαι τοῦ ὕψους τῶν τεσσαράκοντα μαρτύρων, αἱ ὁποῖαι δεικνύουν εἰς ὁ-

Στήματα καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις, ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἁγίων
Β' Θεσσαλονικεῖς (Κεφ. Β' στιχ. 15)

Ἡ ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

(ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ ὈΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΓΡΗΚΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ)

Κυριακὴ 16 Μαρτίου 1959 (Π.Ο.Η.)
"Ἔτος ΙΔ'. Ἀριθ. 308 Τυχὴ Φέλλου Δρχ. 1

ΕΚΔΟΣΙΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΧΝΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ Γ.Ο.Χ.
Γραφεῖα : Ὁδὸς Κάνιγγος 32—Ἀθήναι

Διευθύνεται ὑπὸ Ἀμελοῦς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ :

Ἐξάμηνος δραχ. 15.— Ἐτησίᾳ δραχ. 50

Ἐξαταρμηνεὺς : Ἐξάμ. δολ. 2.— Ἐτησίᾳ δολ. 4

Ο ΙΕΡΟΣ ΚΛΗΡΟΣ ΚΑΙ ΤΟ 1821

Δὲν εἶναι ὑπερβολή, ἐὰν χαρακτηρισθῇ τὸ 1821 ὡς ἱστορικὸν θαῦμα. Διότι ἐνῶ «ὅλα τᾶσκιαζ' ἡ φοβέρα καὶ τὰ πλάκων' ἡ σκλαβιά», ἐν τούτοις ἡδυνήθησαν οἱ ὑπόδουλοι νὰ ἀποτινάξουν τὸν βαρύτατον καὶ ἐπαχθέστατον ζυγὸν τῆς δουλείας. Τὸ ἱστορικὸν ὅμως αὐτὸ θαῦμα δὲν ἀποτελεῖ φαινόμενον ἀσύνδετον καθ' ἑαυτό· εἶναι φυσικὴ συνέπεια πολλῶν παραγόντων, οἱ ὅποιοι ἐπεκράτησαν καὶ κατηύθυναν τὴν ζωὴν τῶν ὑποδούλων. Μεταξὺ τῶν παραγόντων αὐτῶν εἶναι καὶ ἡ προσπάθεια ἐπιβιώσεως τοῦ "Ἐθνους, οὐχὶ ὡς ἀτόμων ἐνὸς λαοῦ, ἀλλ' ὡς πνευματικῆς πραγματικότητος. Ἐὰν ὁ ὑπόδουλος λάοος δὲν διετήρη τὴν γλῶσσαν του, ἐὰν δὲν διετήρη τὴν ὀρθοδοξίαν του, ἐὰν δὲν διετήρη τὰς παραδόσεις του, ἐὰν δὲν διετήρη τὰς θεμελιώδεις ἠθικὰς καὶ κοινωνικὰς ἀρχὰς του, τότε ἀσφαλῶς δὲν θὰ εἶχε τὴν **ΗΘΙΚΗΝ ΔΥΝΑΜΙΝ** νὰ συλλάβῃ τὸ νόημα τῆς ἐλευθερίας καὶ νὰ ἀγωνισθῇ δι' αὐτήν.

Καὶ εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ τῆς πνευματικῆς ἐπιβιώσεως σπουδαίως συνετέλεσεν ἡ Ἐκκλησία, ὁ ἱερός κληρὸς. Ἡ ἑλληνικὴ ὑπαιθρος εἶναι κατεσπαρμένη ἀπὸ γραφικὰ ἐξωκκλήσια· τί μαρτυρεῖ ἡ παρουσία των; Τὴν ἀναζητήσιν τῶν ὑποδούλων εἰς τὴν περιοχὴν τῆς πίστεως ὄχι μόνον τῆς ἐλπίδος καὶ τοῦ θάρρους, ἀλλὰ καὶ τῶν συνθηκῶν τῆς πνευματικῆς ζωῆς! Εἰς αὐτὰ τὰ ἐξωκκλήσια, ὅσας ἐγένετο ἡ θεία λειτουργία ἢ ὅσας ἀνεξήτουν εἰς αὐτὰ καταφύγιον οἱ διωκόμενοι, ὁ ἱερεὺς εὗρισκε τὴν εὐκαιρίαν νὰ συνδέσῃ τὰς ψυχὰς τῶν σκλάβων μὲ τὰς ἀστειρεύτους πηγὰς τοῦ ἱστορικοῦ παρελθόντος.

Ὁ ἐκκλησιαστικὸς βίος πάλιν μὲ τὸ πλῆθος τῶν ἱερῶν τοῦ ἀκολουθιῶν καὶ τῶν κατανυκτικῶν τελετῶν διετήρει ἀνημμένην τὴν φλόγα τῆς πίστεως, τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, τὴν ὅποίαν δὲν ἐδιδάσκοντο συστηματικῶς εἰς Κατηχητικὰ σχολεῖα ἢ Θεολογικὰς Σχολὰς, ἀλλ' **ΕΖΩΝ** ὡς παράδοσιν, ὡς ἔθιμον, ὡς τρόπον ζωῆς. Ἐκ παραλλήλου δὲν ἔλειψαν διαπρεπῆ παραστήματα κληρικῶν, ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων, οἱ ὅποιοι λόγῳ τῆς μορφώσεώς των καὶ τοῦ καταρτισμοῦ των, ἀνεδείχθησαν οἱ φρυκτωροὶ τῆς πατρώας εὐσεβείας. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς μακραίωνος δουλείας δὲν ἔχομεν περιπτώσεις ὁμαδικοῦ ἐξισλαμισμού ἢ ὁμαδικοῦ ἐκπαπισμοῦ ἢ ὁμαδικοῦ ἐκπροτεσταντισμοῦ! Διατί; Διότι ὑπῆρχον Μηνιάτης, Πηγᾶς, Θεοτόκης, Δοσίθεος, Κοσμάς Αἰτωλός καὶ πλῆθος ἄλλων θεηγόρων ὁπλιτῶν, οἵτινες ὑπερήσπισαν διὰ τῆς γραφίδος καὶ τοῦ λόγου τὴν Ὀρθοδοξίαν! Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐπορφύρωσαν τὸ τίμιον ράσον των μὲ τὸ αἷμα τοῦ μαρτυρίου!

Ἐσκέφθη κανεῖς ἐκ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων τί θὰ ἐγίνοντο οἱ θησαυροὶ τοῦ "Ἐθνους, τὰ συγγράμματα καὶ τὰ διάφορα ἄλλα γραπτὰ μνημεῖα τοῦ ἐθνικοῦ μας πολιτισμοῦ, ἐὰν ἔλειπον τὰ Μοναστήρια; Μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας διετήρουν οἱ μοναχοὶ τοὺς χειρογράφους κώδικας, ὥστε νὰ μὴ ἀπωλεσθοῦν τούλάχιστον ὅλοι! Τὰ μοναστήρια ὅμως ἤσκουν γενικώτερον καὶ τὸ κοινωνικὸν ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, προστατεύοντα τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ, τοὺς δυστυχεῖς καὶ τοὺς ἀδυνάτους, τὰ θύματα ἐν

ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Πῶς δὲ πιστεύουσιν οὐ οὐκ ἤκουσαν; πῶς δὲ ἀκούσουςι χωρὶς κηρύσσοντος;» (Ρωμ. Ι, 14)

Ὁπλον τῆς Ὁρθοδοξίας ὑπῆρξε ἀνέκαθεν τὸ κήρυγμα· διὰ τοῦ κηρύγματος ἀναπτύσσονται αἱ ἀρχαὶ τῆς Ὁρθοδοξίας· διὰ τοῦ κηρύγματος ἀγωνίζεται κατὰ τῶν αἱρέσεων καὶ τοῦ ἕλισμοῦ ἡ Ἐκκλησία. Τὸ κήρυγμα εἶναι μέσον διδασκαλίας.

Γεννᾶται τὸ ἐρώτημα: Τὸ κήρυγμα ἀποτελεῖ λειτουργικὴν πράξιν; Εἶναι δηλαδὴ κάτι ἀνάλογον μὲ μίαν θρησκευτικὴν τελετὴν, μὲ μίαν ἀκολουθίαν ἢ ἔστω καὶ μὲ μίαν προσευχήν;

Τὸ κήρυγμα καίτοι πρέπει νὰ εἶναι καρπὸς φωτισμοῦ τοῦ Παναγίου Πνεύματος εἰς τὴν διάνοιαν τοῦ κυρύττοντος, ἐν τούτοις δὲν ἔχει τὸν χαρακτῆρα λειτουργικῆς πράξεως.

Δι' αὐτὸ δύναται νὰ γίνηται παντοῦ, ἀνὰ πᾶσαν ὥραν καὶ ἀπὸ λαϊκὸν ἀκόμη πρόσωπον, διότι ὅπως εἰπωμεν εἶναι διδασκαλία.

γίνει τῆς σκληρᾶς καὶ ἀδυσωπῆτου δουλείας.

Ὁ κληρικὸς διὰ τοῦ μυστηρίου τῆς ἐξομολογήσεως, διὰ τῶν πενιχρῶν, ἀλλὰ φλογερῶν κηρυγμάτων του, διὰ τῶν ἀναγνωσμάτων ὅλων ἐκείνων τῶν λαϊκῶν θρησκευτικῶν ἐκδόσεων, διετήρησέ καὶ τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα, ὥστε νὰ μὴ ἐξαφανισθοῦν μέσα εἰς τὸ σκότος τῆς δουλείας.

Καὶ ἔχομεν μὲν πλῆθος δυσειδαιμονιῶν καὶ πλανῶν, ἀναγομένων ἐν τὴν μαύρην περίοδον τῆς Τουρκοκρατίας· ἀκριβῶς ὅμως αὐτὸ μᾶς διδαι τὸ μέτρον τοῦ κινδύνου, τὸ ὁποῖον ἐξουδετέρωσεν ἡ Ἐκκλησία καὶ ὁ Ἱερὸς κληρὸς!

Καὶ ὅταν, κατόπιν ὅλων αὐτῶν, ἐσήμανε τὸ ἐθνικὸν προσκλητήριον, δὲν ἤχησε ἐν ἐρήμῳ καὶ ἀνύδρῳ τόπῳ. ἀλλὰ συνεκλόνησε ψυχὰς γνησίως ἑλληνικὰς καὶ βαθέως ὀρθοδόξους, αἱ ὁποῖαι ἀνέμενον τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, διὰ νὰ ἀνακτήσουν ὅ,τι ἐδικαιοῦντο, τὴν ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ.

Τότε καὶ ἡ Ἐκκλησία μετέβαλλε τοὺς ἱεροὺς της χώρους εἰς ὀρμητήρια ἀγῶνος, διέθεσε τὸν πλοῦτον της καὶ ἔθεσε ὑπὸ τὴν ἀγίαν εὐλογίαν της τὸ ἱστορικὸν θαῦμα τῆς ἐθνικῆς ἐξεγέρσεως!

Τότε καὶ ὁ κληρὸς, ὅσοις ἐκ τῶν ὁστέων καὶ σάρξ ἐκ τῆς σαρκὸς τοῦ ἐξεγερθέντος λαοῦ, ἐξορμᾷ καὶ δίδει εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν Παπα—Φλέσσα, τὸν Διάκον, τὸν Γερμανόν, τὸν Γρηγόριον, τὸν Σαμουήλ καὶ ὅλην τὴν ἡρωϊκὴν φάλαγγα τῶν κληρικῶν, ποὺ ἠγωνίσθησαν καὶ κατηναλώθησαν ἀπὸ τὴν φλόγα τῆς Ἐπαναστάσεως.

Χωρὶς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν κληρὸν δὲν θὰ ὑπῆρχε λαὸς νὰ ἐπαναστατήσῃ, διότι ἢ θὰ εἶχεν ἐξισλαμισθῇ ἢ θὰ εἶχεν ἐκπαπισθῇ καὶ ἐκ προτεσταντισθῇ!

Τὸ ἔχομεν ἀντιληφθῇ αὐτό;

Ὁ Ἀπ. Παῦλος, ὁ θεμελιωτὴς τῶν περισσοτέρων χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης, ὁ ὑπέρροχος διδάσκαλος τῆς Χάριτος καὶ καταλυτὴς τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ, ὁμίλει ἐνίοτε καὶ ... ἀπὸ τὰς συναγωγάς! Ὡς ἴδωμεν τι σχετικῶς μᾶς πληροφοροῦν αἱ πράξεις τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων: «Καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι (τῆς Κύπρου) κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων» (Πράξ. ΙΓ'. 5) «Αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων ἐκάθισαν. Μετὰ δὲ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ νόμου καὶ τῶν Προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες: ἄνδρες ἀδελφοί ... λέγετε. ... Ἀναστὰς δὲ ὁ Παῦλος ... εἶπεν. ...» (Πράξ 15, 14 16). Εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ μέρη ὁ Παῦλος ὁμίλει εἰς τὴν συναγωγὴν, δηλαδὴ εἰς θρησκευτικὸν ὥρον, ἀντιθέτου καὶ ἐχθρικοῦ πρὸς τὸν Χριστιανισμὸν θρησκείας!!! Μάλιστα δὲ λαμβάνει «εὐλογία» ἀπὸ τῶν ἀρχισυνάγωγων!

Ἴσως πολλοὶ ψευδάδελφοι καὶ σπερμολόγοι, πολλοὶ ἔχοντες κεκαυτηριασμένην τὴν συνείδησίν των νὰ ἐσυκοφάντουν τὸν Παῦλον, λέγοντες περίπου τὰ ἑξῆς: «Ἴδες τὸν προδότη! Καὶ μετὰ μᾶς κάνει τὸν Χριστιανόν! Τί γυρεύει εἰς τὴν Συναγωγὴν; Μήπως εἶναι ὄργανον τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ; Μήπως ἐχάλευσε μύθον περὶ δῆθεν θαύματος ἐν Λαμασκῷ, διὰ νὰ μᾶς ἐξαπατήσῃ ἡμᾶς τοὺς γνησίους τοὺς Χριστιανούς;»

Ἴδου ὅμως τί ἀπαντᾷ πρὸς ὅλους: «Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ δέδεται» (2 Τιμοθ. Β, 9). Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν περιορισμὸς χώρου διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ κηρύγματος. Ὅπου καλεῖται ὁ κήρυξ, ὀφείλει νὰ κηρύσῃ, ἀνευ συμβιβασμῶν καὶ ὁποιοῦ ὀχυρώσεως! Κανόνες τιμωροῦντες τὸν κήρυκα ἐξ αἰτίας τοῦ τόπου, τὸν ὁποῖον ἐξέλεξε διὰ τὸ κήρυγμα, δὲν ὑπάρχουν! Ἀρκεῖ τὸ κήρυγμα νὰ ἀπηχῇ τὸ γνήσιον πνεῦμα τῆς ἀκραίφνης Ὁρθοδοξίας!

Ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ ἐνισχύσῃ τὸν θεσμόν τοῦ κηρύγματος, νὰ τὸ πυκνώσῃ. Καὶ λέγοντες Ἐκκλησίαν, ἐννοοῦμεν καὶ τὴν γενικωτέραν τοιαύτην, ἀλλὰ καὶ τὴν μ' ὀρικωτέραν ἥτις κατευθύνεται ὑπὸ τῆς σεβαστῆς Ἐκκλησ. Ἐπιτροπῆς.

Ὡς πρὸς τὸ ἐκλεκτὸν καὶ ἅγιον πλήρωμα τῆς ἀγωνιζομένης Ὁρθοδοξίας ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι δὲν θὰ πρέπῃ νὰ παρεξηγῇ τὸ κήρυγμα τῶν ὁμιλητῶν ἀπὸ οἰονδήποτε χώρον· ἕνα πρέπει νὰ προσέχη ἀγ' ἑπ' ὧς· ἐὰν τὸ κήρυγμα εἶναι μέσα εἰς τὰ πλαίσια τῆς Ὁρθοδοξίας.

Τὸ κήρυγμα δὲν εἶναι οὔτε προσευχή, οὔτε ἐκκλησιαστικὴ τελετή, οὔτε μυστήριον· τὸ κήρυγμα εἶναι διδασκαλία.

Καὶ δύναται τις νὰ διδάσκῃ ἀπὸ ΠΑΝΤΟΥ, ἀρκεῖ νὰ διδάσκῃ ὀρθοδόξως καὶ νὰ μὴ ἐπιδιώκῃ προ

Η ΝΗΣΤΕΙΑ

**«Τὸ στάδιον τῶν ἀρετῶν
ἡνέωκται»** (Ύμνος Ἐκκλησι.)

Ἀπὸ τῆς Καθαρᾶς Δευτέρας ἡ Ἁγία ἡμῶν Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἰσῆλθε εἰς μίαν κατανυκτικὴν περίοδον, τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστήν. Ὑψίστον νόημα καὶ κεντρικὸς σκοπὸς τῆς περιόδου αὐτῆς εἶναι ἡ ἀνάτασις τῆς ψυχῆς, ὁ καθαρισμὸς αὐτῆς, ὥστε νὰ καταστῇ ἀξία νὰ προσκυνήσῃ τὰ Ἅγια καὶ πανάχρονα πάθη τοῦ Σωτῆρος καὶ νὰ δεχθῇ τὸ ὑπερκόσμιον μῆνυμα τῆς Ζωηφόρου Ἀναστάσεως.

Κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν οἱ χριστιανοὶ καλοῦνται εἰς μίαν αὐτηράν νηστείαν. Πολλοὶ συνοφάνονται τοὺς θείους θεσμοὺς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας διαβάλλουν καὶ τὴν νηστείαν, ὡς μὴ στήριζομένην, δῆθεν, ἐπὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἡ ἀποψὶς τῶν ὁμῶς αὕτη ἐλέγχεται ὡς αὐθαίρετος καὶ ἀνακριβής. Ἵνα παραλείψωμεν τὰς ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ περὶ νηστείας μαρτυρίας, περιοριζόμεθα εἰς τὴν Καινὴν τοιαύτην. Βλέπομεν κατ' ἀρχὴν αὐτὸν τοῖτον τὸν Σωτῆρα, καίτοι Θεὸν κατ' οὐσίαν καὶ ἀνώτερον παντὸς ἐξαγνισμού, νὰ νηστεύῃ. Οὕτω μετὰ τὸ ἐν Ἰορδάνῃ βάπτισμα Αὐτοῦ καὶ πρὶν εἰσελθῇ εἰς τὸν Δημόσιον βίον νηστεύει τεσσαράκοντα ἡμέρας «Καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα ὕστερον ἐπείνασε» (Ματθ. Δ, 2).

Ὁ ἴδιος εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλίαν διδάσκει πῶς πρέπει νὰ γίνεταί ἡ νηστεία, λέγων «Ὅταν δὲ νηστεύῃτε, μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποὶ· ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν.

σὺ δὲ νηστεύων ἁλειψά σου τὴν κεφαλὴν . . . ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ» (Ματθ. Ζ 16-18).

Ἐπομένως ὁ Κύριος ἀποδέχεται ὡς θερησκευτικὸν μέσον ἀγνισμού τὴν νηστείαν καὶ ὑποδεικνύει τρῶς διεξαγωγῆς τῆς. Τὴν νηστείαν ὁ Κύριος θεω-

ροῦν ὡς ὅπλον κατὰ τοῦ Διαβόλου. «Τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ» (Ματθ. ΙΗ' 21).

Τὸν θεσμόν τῆς νηστείας σέβεται καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος, θεωρῶν μάλιστα αὐτὸν ὡς προϋπόθεσιν τῆς ἐπενεργείας τῆς Θείας Χάριτος· «Συνεργοῦντες δὲ παρακαλοῦμεν μὴ εἶς κενὸν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς.

ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστῶντες ἑαυτοὺς ὡς Θεοῦ διάκονοι, ἐπ' ὑπομονῇ πολλῇ . . . ἐν νηστείᾳ» (2 πρὸς Κοριν. ζ'. 15).

Τὴν νηστείαν εἶχε καθιερώσει ὡς λειτουργικὸν θεσμόν καὶ ἡ πρώτη ἐν Ἀντιοχείᾳ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία «Ἦσαν δὲ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν ὕσαν Ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι, ὅτε Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ ἐπικαλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναὴν τε Ἡρώδου τοῦ τετραρχοῦ σὺντροφος καὶ Σαῦλος. Λειτουργούντων δι' αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστεύοντων εἶπεν τὸ πνεῦμα τὸ Ἅγιον.

τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι. καὶ ἐπιθέντες αὐτοῖς τὰς χεῖρας ἀπέλυσαν» (Πράξ. ΙΓ, 13).

Στερεὰ λοιπὸν καὶ ἀκλόνητα τὰ θεμέλια τῆς νηστείας εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Καινῆς Διαθήκης.

Ἐπὶ τῶν θεμελιῶν αὐτῶν ἐστηρίχθη καὶ ἡ περὶ τῆς νηστείας πράξις τῆς Ἐκκλησίας. Τὴν νηστείαν ἡ Ἐκκλησία θεωρεῖ ὡς ὑποχρέωσιν, τῆς ὁποίας ἡ ἀθέτησις συνεπάγεται κυρώσεις. Οὕτω ὁ ΕΘ'. Ἀποστολικὸς κανὼν ρητῶς λέγει «Εἴ τις Ἐπίσκοπος, ἢ Διάκονος, ἢ Ὑποδιάκονος, ἢ Ἀγανώστης, ἢ ψάλτης, τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστήν οὐ νηστεύει, ἢ Τετραδά, ἢ Παρασκευὴν καθαιρείσθω. Ἐκτὸς εἰμὴ δι' ἀσθένειαν σωματικὴν ἐμποδίζοιτο. Ἐάν δὲ λαϊκὸς ἢ, ἀφορίζεσθω».

Περὶ τῆς νηστείας ὁμιλεῖ καὶ ὁ ΚΘ'. τῆς Ἐκκλησίας Ἁγίας Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ ἄλλοι.

Ἡ νηστεία λοιπὸν ἀποτελεῖ εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν, ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν, ἀλλὰ καὶ ἐκκλησιαστικὸν νόμον. Βεβαίως ἐπειδὴ ἡ ἐκκλησία δὲν ἀποβλέπει εἰς τὴν δολοφονίαν τοῦ Σώματος, τὸ ὁποῖον θεωρεῖ ναὸν Θεοῦ, δι' αὐτὸ φιλανθρώπως οἰκονομοῦσα ἔξαρκά τὴν νηστείαν ἀπὸ τὴν ὑγείαν τοῦ σώματος, ὡς ἀναφέρει ὁ ἀνωτέρω ἀποστολικὸς κανὼν.

Ἡ νηστεία ὁμῶς δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπλὸς τύπος, τοῦ ὁποίου ἡ ἐκτέλεσις νὰ συνιστᾷ δικαίωσιν. Ἀποτελεῖ μέσον ψυχικοῦ ἐξαγνισμού, εὐκαιρίαν ἐσωτερικῆς ζωῆς. Δι' αὐτὸ πρέπει νὰ συνοδεύεται ἀπὸ ταπεινώσιν, ἀγάπην, ἐσωτερικὴν ζωὴν. Εἰς νηστείαν ὑποβάλλονται καὶ τὰ φυτοφάγα ζῶα καὶ οἱ ἀσθενεῖς, κατ' ἐντολὴν τοῦ ἱατροῦ· ἡ νηστεία ὁμῶς αὕτη δὲν συνιστᾷ ἀξιόμισθον πράξιν. Κατὰ τὴν περίοδον τῆς νηστείας ὁ νοῦς πρέπει νὰ θεοῦται καὶ ἡ ψυχὴ νὰ ἀνέρχεται τὰς βαθμίδας τοῦ Πνεύματος.

Ἐκτὸς τῆς ψυχῆς ἡ νηστεία ὠφελεῖ καὶ τὸ σῶμα, τὸ ὁποῖον ἀποτοξινοῦται ἀπὸ τὰς διαφόρους ἐπιβλαβεῖς οὐσίας, αἱ ὁποῖαι εἰσέρχονται διὰ τῶν

βολὴν διὰ τοῦ κηρύγματος, ἀλλὰ νὰ καλεῖται.

Ἡ μορφή τοῦ κηρύγματος

Ἐφ' ὅσον ὁ λόγος περὶ τοῦ κηρύγματος θὰ πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι τὸ κήρυγμα πρέπει νὰ εἶναι ἀπλοῦν καὶ χωρὶς βέβαια νὰ παίρῃ τὴν μορφήν «τῆς πλαίριας διαφώτισης», νὰ εἶναι ἀνάλογον τοῦ μαρτυρικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ. Σκοπὸς τοῦ νὰ μὴ εἶναι ἡ στεῖρα φλυαρία καὶ ἡ ἐπίδειξις γνώσεων, ἀλλὰ ὁ ἔλεγχος, ἡ προτροπὴ, ἡ ἀναγέννησις.

Συνήθως μετὰ τὴν ὁμιλίαν «μορφωμένου» τινὸς ἱεροκλήρικος, ἀρχιερέως ἢ πολυτίτλου θεολόγου ἀκούει κανεὶς τὸν ἑξῆς διάλογον:

—Τὶ ὠραία, ποὺ ὁμίλησεν

—Τὶ εἶπε;

—:::

Ὑπεράνω δὲ πάντων θὰ πρέπει νὰ ἴσταται τὸ ἥθος καὶ τὸ ὁρθόδοξον φρόνημα τοῦ κήρυκος.

ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ

* Ἀρχιμ. Αὐξεντίου Πάστρα

Προβαίνομεν εἰς ἔργον δυσχερές καὶ μὴ ἀντοποκρινόμενον· εἰς τὰς ἀσθενεῖς ἢ μᾶλλον ἀνυπάρκτους ἡμῶν πνευματικὰς δυνάμεις ἀναλαμβάνοντες νὰ ἐγκωμιάσωμεν καὶ νὰ ἐξυμνήσωμεν τοὺς τεσσαράκοντα μάρτυρας, ὧν οἱ ἄθλοι καὶ τὸ μαρτύριον διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ ὑπερβαίνουν πάντα λόγον καὶ ἔπαινον. Βασιλικοὶ στρατιῶται ἐν Σεβαστείᾳ ἦσαν ἅπαντες ἐπὶ Λικινίου (300 μ. Χ.) πρὶν νὰ ἀποδυθοῦν εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ μαρτυρίου καὶ νὰ ἐκλάμψουν εἰς τὸ στάδιον τῶν ἀθλητικῶν παλαισμάτων.

Ἀπὸ διαφόρους πόλεις προερχόμενοι ὑπηρέτουν εἰς τὸ ἴδιον τάγμα. Ἐπανελημμένως ἀπενεμήθησαν εἰς αὐτοὺς ἔπαινοι καὶ τιμαὶ διὰ τὴν ἀπαράμιλλον ἀνδρείαν καὶ γενναιότητά των. Ὅτε ὅμως ἔφθασεν εἰς τὰ ὦτα τοῦ βασιλέως, ὅτι ἦσαν μαθηταὶ τοῦ Ναζωραίου ἐξοντωτικὴν μανίαν καὶ θανάσιμον μῖσος ἤρchiσε νὰ τρέφῃ κατ' αὐτῶν. Δὲν ἐβράδυνε δὲ νὰ τοὺς συλλάβῃ, νὰ τοὺς φυλακίσῃ καὶ μὲ παντοίους τρόπους καὶ μηχανὰς νὰ τοὺς πείσῃ νὰ γίνουν κοινῶν τῆς ἀσεβείας του. Τιμάς, δόξας, ἀξιώματα τοὺς προέτεινε ὁ ἀπαίσιος καὶ θηριόγνομος προκειμένου νὰ καταστοῦν ἀρνησίχριστοι. Κολακείας, ἐπαίνους καὶ φιλοφρονήσεις μετεχειρίσθη διὰ νὰ μεταβάλῃ τὰ σταθερὰ φρονήματά των.

Ἀπειλὰς, ἐκφοβισμούς, μελλοντικὰς δριμείας βασάνους τοὺς προέβαλε, ὅταν ἀντελήφθη, ὅτι πρῶν καὶ ἡρέμῳ τῷ τρόπῳ οὐδὲν ἐπετύγχανε. Ἡ ἀλλοφροσύνη δὲ καὶ ἡ ἐκφρων μανία του κορυφοῦνται ἔτι μᾶλλον μὲ τὰς ἐπιμόνους ἀρνήσεις τῶν Ἀγίων καὶ τὴν ἀκλόνητον γνώμην των νὰ θυσιασθοῦν ἢ νὰ ἀκολουθήσουν

λιπαρῶν καὶ ζωϊκῶν ἐν γένει τροφῶν.

Ὑπὸ τὸν ὄρον νηστεία ἐννοοῦμεν καὶ ὅ,τι γενικώτερον ἐκφράζει ἢ λέξις ἐγκράτεια, ἀλλὰ καὶ τὴν λιτότητα τοῦ φαγητοῦ, ὥστε νὰ μὴ αἰχμαλωτίσῃ τὸ μαγειρεῖον καὶ τὰ γαστρονομικὰ διαφέροντα τὴν σκέψιν τοῦ Χριστιανοῦ.

Τέλος ἡ νηστεία πρέπει νὰ ἀποτελῇ μέρος τοῦ πνευματικοῦ καταρτισμοῦ, τὸν ὁποῖον συνιστᾷ ὁ Ἅγιος Ἐφραίμ εἰς τὴν προσευχήν του:

«Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου, πνεῦμα ἀργίας, περιεργείας, φιλαρχίας καὶ ἀργολογίας μὴ μοι δῶς.

Πνεῦμα δὲ σωφροσύνης, ταπεινοφροσύνης, ὑπομονῆς καὶ ἀγάπης χάρισαι μοι τῷ σὺ δούλῳ.

Ναί, Κύριε βασιλεῦ, δώρησαι μοι τοῦ ὄραν τὰ ἐμὰ πταίσματα καὶ μὴ κατακρίνειν τὸν ἀδελφόν μου».

Τότε ἡ νηστεία ὠφελεῖ· ἄλλως εἶναι φαρισαϊσμός καὶ ἀθλιότης.

τὰς πεπλανημένας δοξασίας του. Συγκινητικὴ καὶ λίαν συγκλονιστικὴ εἶναι ἡ ὁμόφωνος ὁμολογία τῶν γενναίων καὶ ἀητήτων τούτων μαρτύρων καὶ αἱ ἐνθαρρύνσεις καὶ προτροπαὶ τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν ἄλλον: «Δριμύς ὁ χειμὼν, ἀλλὰ γλυκὺς ὁ Παράδεισος· ἀλγινή ἡ πῆξις, ἀλλ' ἡδεῖα ἡ ἀπόλαυσις. Μὴ οὖν ἐκκλίνωμεν, ὡς στρατιῶται», καὶ πάλιν: «Διὰ Παράδεισον, ὃν ἀπωλέσαμεν, ἱμάτιον φθαρτὸν μὴ ἀντισχώμεθα· δι' ὅφιν ποτὲ φθοροποιὸν ἐνδυσάμενοι, ἐκδυσώμεθα νῦν διὰ τὴν πάντων ἀνάστασιν» καὶ πάλιν. «Μὴ ὑποπτήξωμεν ὥραν χειμέριον, ἵνα τὴν φοβερὰν γένναν τοῦ πυρὸς φύγωμεν· καυθήτω ὁ ποῦς, ἵνα χορεύῃ αἰώνια ἡ δὲ χεὶρ ρυεῖται, ἵνα ὑψοῦται, πρὸς Κύριον· καὶ μὴ φεισώμεθα φύσεως θνησκούσης· ἐλώμεθα θάνατον, ἵνα τοὺς στεφάνους τῆς νίκης ἀναδησώμεθα παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ὁ ἡγεμὼν ἐκθηριούται καὶ καθίσταται ἐξάλλος ἀπὸ τὸν θυμὸν του. Ἄλλην λύσιν δὲν ἐπιδέχεται τὸ ζήτημα. Ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις ἐκδίδεται: «Οἱ Ἅγιοι τεσσαράκοντα μάρτυρες θὰ ριφθοῦν εἰς ψυχρὰν καὶ παγωμένην λίμνην».

Ἀς τοὺς φαντασθῶμεν τώρα ἐντὸς τῆς λίμνης. Τὰ ὕδατα ἔχουν μεταβληθῇ εἰς συμπαγεῖς πάγους. Οἱ πόνοι των εἶναι ἀφόρητοι.

Τὰ μέλη των νεκρώνονται. Ὁ θάνατος ἀρχίζει νὰ ἐπέρχεται βραδέως. Οἱ Ἅγιοι προσεύχονται θερμῶς νὰ τοὺς ἐνισχύσῃ ὁ Κύριος. Καὶ δὲν ἀργεῖ τὸ θαῦμα νὰ συντελεσθῇ. Ὁ πάγος ἀναλύεται εἰς ὕδωρ θερμὸν, φῶς ὑπέρλομπρον οὐρανόθεν περιστράπτει, 39 στέφανοι κατέρχονται θριαμβευτικῶς διὰ νὰ στέψουν τὴν σεπτὴν κορυφὴν τῶν εὐκλεῶν ἀθλοφόρων. Μόνον ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν ἐστερήθη τοῦ μαρτυρικοῦ στεφάνου καὶ ἀνεδείχθη ἀνανδρὸς καὶ δειλὸς λιποτακτὴ σὰς. Τὴν θέσιν του ὅμως ἀνεπλήρωσε ὁ δῆμιος ὁ καὶ θεατῆς καὶ αὐτόπτης γενόμενος τῶν ἐξαισιῶν τῶν ἐν τῇ λίμνῃ τελεσθέντων. Περιττὸν θεωροῦμεν νὰ καταγίνωμεν εἰς λεπτομερείας ἐπὶ τοῦ μαρτυρίου των καθόσον πάντα ταῦτα δύναται τις νὰ ἀναγνώσῃ ἐν τῷ οἰκίῳ βιβλίῳ. Σκοπὸς τοῦ παρόντος ἄρθρου μας δένεῖναι τὸ νὰ ἐξιστορήσωμεν ἀκριβῶς τὰ τοῦ μαρτυρίου των, ἀλλὰ νὰ παρουσιάσωμεν εἰς τὰ ὄμματα πάντων τὰ πνευματικὰ μεγέθη καὶ ἀναστήματα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Οὐδεμία ἄλλη θρησκεία ἀνὰ τὸν κόσμον ἔχει νὰ προβάλλῃ εἰς ἡμᾶς τοιαύτας φυσιογνωμίας, αἵτινες οὐδαμῶς ἐθέλχθησαν ὑπὸ τοῦ ἀνθους τῆς νεότητος, τοῦ πλούτου, τῶν ἀξιοματίων, τῆς δόξης καὶ τῶν τιμῶν. Ἀπεναντίας εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν δὲν σπανίζουσιν φυσιογνωμίαι τοῦ ὕψους τῶν τεσσαράκοντα μαρτύρων, αἱ ὁποῖαι δεικνύουσιν εἰς ὁ-

Θρησκευτικοκοινωνικά θέματα

ΤΟ ΑΥΤΟΜΑΤΟΝ ΔΙΑΖΥΓΙΟΝ

Ἡ πολιτεία, ἀληθοῦσα τὸ ριζοσπαστικὸν καὶ ἀσεβὲς πνεῦμα τοῦ αἰῶνος, ἤξιωσε ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν, νὰ ἐνδώσῃ εἰς τὴν ἀποδοχὴν τοῦ αὐτομάτου διαζυγίου. Καὶ νὰ υἱοθετήσῃ τὸν τέταρτον γάμον.

Δυστυχῶς ἡ Ἐκκλησία (δηλαδή ἡ Διοικοῦσα Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος) ἐνέδωσε εἰς τὴν ἀποδοχὴν τοῦ αὐτομάτου διαζυγίου, μέ τινας ἀσθενεῖς καὶ ἀνευ οὐσίας ἐπιφυλάξεις. Τὸ «αὐτόματον δὲ αὐτὸ διαζύγιον» προβλέπει τὴν ἄμεσον διάλυσιν τοῦ γάμου εἰς περιπτώσιν μακρῶς ἀπουσίας τοῦ ἐνὸς ἐκ τῶν συζύγων.

Δὲν ἀμφιβάλλει κανεὶς, ὅτι ὑπάρχει μία καταστάσις τραγικὴ, δσάκις διάφοροι λόγοι καθιστοῦν ἀβίωτον τὸν γάμον καὶ προκύπτουν ζητήματα ἡθικῆς φύσεως, ἔξ ἀφορμῆς παρανόμων συμβιώσεων, ἀλλὰ καὶ κοινωνικὰ προβλήματα ἔξ αἰτίας νόθων τένων!

Ἡ κατάστασις ἥμως αὕτῃ ἀποτελεῖ φαινόμενον ἐπιγενόμενον, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ἔπρεπε καθ' ἑαυτὸ νὰ ἐφελκύσῃ τὴν προσοχὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Ἐκκλησίας, ἥτις ὀφείλει νὰ προλάβῃ τὴν ἐμφάνισιν του καὶ νὰ εἰσάγῃ ὅλον τὸν ὄγκον τῆς νὰ διατηρήσῃ τὴν ἱερότητα καὶ μονιμότητα τοῦ γάμου.

Ἐπὶ πλέον ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἰδικὰ τῆς κριτήρια διὰ τῶν ὁποίων καθορίζει τὴν στάσιν τῆς καὶ ρυθμίζει τὸν βίον τῶν τέκνων τῆς.

Λοιπὸν τί πρέπει νὰ γίνῃ;

Αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλει ἡ ἐνοικοῦσα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑψίστη αὐθεντία, ὀφειλομένη εἰς τὴν ἀδιάλειπτον καὶ συνεχεῖ παρουσίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἡ αὐθεντία λοιπὸν τῆς Ἐκκλησίας εἰς μὲν τὴν Καινὴν Διαθήκην λέγει περὶ τοῦ ἐνδεχομένου τῆς διαλύσεως τοῦ γάμου οἱ καὶ κατηγορηματικῶς «Ὡς ὁ Θεὸς συνέθεξε ἄνθρωπος μὴ χωρίζετω». Ὡς μόνον δὲ αἰτίαν διαλύσεως τοῦ γάμου ἀποδέχεται τὴν μοιχείαν.

Ἐκεῖ θὰ ἔπρεπε λοιπὸν νὰ σταθῇ ἡ Ἐκκλησία, ὅπως ἐστάθη ἐπὶ αἰῶνας μέχρι σήμερον!

Ἀλλὰ διὰ νὰ σταθῇ ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ εἶναι συνεχῆς καὶ εὐεργετικὴ ἡ παρουσία τῆς εἰς τὸν οἰκογενειακὸν βίον. Τὰς οἰκογενεῖας ὁ μὲν Ἐπίσκοπος ἐπισκέπτεται, δσάκις καλεῖται διὰ νὰ φάγῃ ἢ φλυαρήσῃ, ὁ δὲ ἱερεὺς μόνον διὰ τὸν κατὰ μῆνα ἁγια-

λους μας τὴν ὁδὸν τῶν ὑψηλῶν ἱδανικῶν καὶ τῆς πλήρους ἠθικῆς ἀνατάσεως.

Τὸ παράδειγμα τῶν Ἁγίων τούτων ἃς μᾶς ἐμπνέῃ τὴν ἀνδρείαν, τὸ θάρρος, τὴν τόλμην, τὴν ὑπομονὴν εἰς τοὺς πειρασμοὺς καὶ τὰς κακουχίας, τὴν καρτερίαν καὶ τὴν μεγαλοψυχίαν. Ἄς βαδίσωμεν ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν μαρτύρων τούτων, οἱ ὁποῖοι «εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσονται δίκαιοι».

σμόν, ὄχι διὰ νὰ ἀγιάσῃ, ἀλλ' ἴσως διὰ τὰς οἰκονομικὰς συνεπείας τῆς τελετῆς. Ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ τὰ πρόβατά του, νὰ ἀνησυχῇ δι' αὐτά, νὰ θυσιάζεται δι' αὐτά! Μὲ εὐπρέπειαν καὶ σεμνότητα ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ εἰσέρχεται εἰς τὴν οἰκογενεῖαν νὰ διαρρυθμίσῃ ἀνακύπτοντα ζητήματα, νὰ συνιστᾷ ὑπομονήν, νὰ ἀναμοχλεύῃ τὴν ἀγάπην, νὰ ὑπ'δεικνύῃ τὰ καθήκοντα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις, νὰ βοηθῇ εἰς περιπτώσεις οἰκονομικῆς δυσκολίας. Ἡ τοιαύτη παρουσία τοῦ ἱερέως θὰ ἡμβύνη τὰς δεξιότητας εἰς τὸ ἀνδρόγυνον, θὰ ἐπεσκήαιε τὰς ἀντιθέσεις καὶ θὰ καθίστα ὁμαλωτέραν τὴν συμβίωσιν.

Ὁ γράφων ἔχει ὑπ' ὄψιν του συγκεκριμένης περιπτώσεις διασώσεως τῆς οἰκογενεῖας ἀπὸ τὸ ναυάγιον τοῦ διαζυγίου, ὀφειλομένης εἰς τὴν παρέμβασιν κληρικοῦ.

Τὰ ἔκανε αὐτὰ ἡ Ἐκκλησία;

Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν ἀνωτέρω, ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶχε οὐδεμίαν θέσιν εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ διαζυγίου.

Ἐπὶ τέλους, ἐὰν ἡ πολιτεία, ἐκπροσωποῦσα, ὡς εἴρηται, τὴν ἐποχὴν καὶ ἄλλως πῶς σταθμίζουσα τὴν ἐναντι τῶν πολιτῶν τακτικὴν τῆς, ἤθελε ἀποδεχθῇ τὴν δολοφονίαν τοῦ ἱερωτάτου θεσμοῦ τοῦ γάμου, διὰ τοῦ διαζυγίου ἡ Ἐκκλησία τί χρειάζεται;

Διὰ νὰ εἴπῃ μερικὰ τετριμμένα καὶ παιδαριώδη λόγια, προκειμένου νὰ διαπιστώσῃ τὸ «ἀδύνατον» τῆς περαιτέρω συμβιώσεως καὶ νὰ διενκολύνῃ τὴν περαιτέρω διαδικασίαν; Τὰ λόγια αὐτὰ εἶναι κατόπιν ἐορτῆς καὶ σπανιώτατα θαυματουργοῦν!

Μήπως ἡ παρέμβασις τῆς Ἐκκλησίας ἔχει τὸν χαρακτήρα τῆς ἀνακλήσεως τῆς διὰ τοῦ μυστηρίου δοθείσης χάριτος; Ἀσφαλῶς ὄχι, διότι ἀφ' ἑαυτῆς φυγαδεύεται ἡ χάρις ἐφ' ὅσον λείπουν οἱ ὄροι καὶ αἱ προϋποθέσεις τῆς παρουσίας τῆς.

Οὐδεὶς λοιπὸν λόγος δικαιολογεῖ τὴν ἀνάμειξιν τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν δολοφονίαν τοῦ γάμου. Αὕτη θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ἀρμοδιότης τῶν δικαστηρίων.

Καὶ νὰ σκεφθῇ κανεὶς, ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἰσπράττει τὸ ποσοστὸν τῆς ἐκ τῆς δολοφονίας αὐτῆς;

Γενικώτερον λοιπὸν ἐπὶ τοῦ διαζυγίου καὶ εἰδὶ κώτερον ἐπὶ τοῦ «αὐτομάτου διαζυγίου» ἡ στάσις τῆς Ἐκκλησίας ἔπρεπε νὰ εἶναι ἀρνητικὴ. Ἄλλως πῶς ἔπρεπε νὰ ἐκδηλώσῃ ἡ Ἐκκλησία τὴν συμμετοχὴν τῆς εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον. Ἐπρεπε νὰ ἐξαγιάσῃ διὰ τῆς ἀποστολικότητος, τῆς ἀρετῆς, τῆς ὁρθῆς διδασκαλίας τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων καὶ ὄχι νὰ ἀποδέχεται ἐπισημοποιήσιν τῆς διαφθορᾶς καὶ τῆς ἀπομακρύνσεως ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων.

Ἐὰν ἡ πολιτεία, κινουμένη ἀπὸ τὸν μασσο-σμόν καὶ τὰ διάφορα ἀντιχριστιανικὰ ρεύματα, θέλει νὰ μεταβάλλῃ τὴν Ἑλλάδα εἰς Χολλυγουντ διὰ τῆς μετατροπῆς τοῦ γάμου εἰς φιλικὴν συνάντησιν ἑτεροφύλων, διαρκείας ὀλίγων μηνῶν καὶ νὰ ἀξιο

Κυριακὴ Β' Νηστειῶν

Ἡ ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Ἡ σκηνὴ εἰς τὴν Καπερνάουμ. Εἰς μίαν ἀπλὴν ἀλλὰ εὐρύχωρον οἰκίαν ὁ συναθροισμὸς κόσμος ἀκούει μὲ προσοχὴ τὸν Ἰησοῦν. Οἱ καρδιὲς ἔχουν ἀνοίξει ὡσάν τριαντάφυλλα ποὺ δέχονται τὴν δροσὸ τοῦ ἀνοιξιάντικου πρωΐνου. Κάποια στιγμή δημιουργεῖται ἕνας ἔντονος ψιθύρος σὲ ἕνα σημεῖο τοῦ πλήθους καὶ κατόπιν ἡ καὶ ἀνυκτική ἀκρόασις συνεχίζεται. Τέσσαρες ἄνδρες κουβαλῶντας ἕνα παράξενο φορτίο, ἕνα παράλυτο πάνω σὲ ἕνα φορεῖο ἐπιχειροῦν ματαίως ν' ἀνοίξουν δρόμο.

Κανεῖς ὅμως δὲν μετατοπίζεται. Ὁ Μέγας Θεραπευτὴς μένει ἀθάτος. Ἡ Πίστις ὅμως καὶ ἡ ἀγάπη τῶν τεσσάρων ἐκείνων ἀνδρῶν δὲν δειλιάζει ἀπὸ τὸ ἐμπόδιο τοῦ πλήθους. Ἡ πίστις καὶ ἡ ἀγάπη εὐρίσκουν πάντοτε τρόπο νὰ ἐπιβάλλουν τὸν νόμον τους εἰς τὸν κόσμον. Στρέφονται παντοῦ, ἀναζητοῦν μὲ τὸ βλέμμα ἕνα ἀνοιγμα ἀπ' ὅπου θὰ ἡμπορέσουν νὰ πλησιάσουν, νὰ ἴδουν τὸν διδάσκαλον, τὸν θεραπευτὴ καὶ νὰ ἐναποθέσουν εἰς τὰ ἅγια πόδια Του τὸ φορτίο τοῦ πόνου, τὸν παράλυτο.

Καὶ ἐνῶ θὰ ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι ἡ προσπάθειά τους ἦτο ματαία, οἱ ἄνδρες σκαρφαλώνουν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ «ἀπεστεγάσαν τὴν στέγην ὅπου ἦν».

Ὁ Κύριος βλέπει εἰς τὴν πρᾶξιν τους τὸ μέγεθος τῆς πίστεως τῶν. Δι' αὐτὸ καὶ δὲν ἀρνήθηκε νὰ θανματοουργήσῃ ἐμπρὸς εἰς τὰ κατάπληκτα μάτια τῶν Φαρισαίων. Ὅπως δὲν ἀρνείται νὰ θανματοουργῇ κάθε φορὰ ποὺ ὁ νόμος τῆς ἀγάπης καὶ τῆς πίστεως ριζώνει εἰς τὰς ἀνθρωπίνους καρδίας.

Ποτὲ ἄλλοτε ἴσως ἡ αὐτοθυσία τῆς ἀγάπης τῶν τεσσάρων ἐκείνων ἀνδρῶν δὲν ἦτο τόσο ἀπαράιτητος ὅσον εἶναι σήμερον. Ποτὲ ἄλλοτε ὁ κόσμος δὲν ἦτο τόσο παγωμένος ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν τῆς ἀγάπης, τόσο μακριὰ ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν.

Μακάριοι ὅσοι δείχνουν τὴν ἴδια πίστιν καὶ ὅσοι «ἀποστεγάζουν τὴν στέγην ὅπου ἐστὶ» διὰ νὰ ἀκούσουν τὸν θεσπέσιον λόγον Του «τέκνον ἀφρώνται σοι αἱ ἁμαρτίαι»

ποιήσῃ τὴν πορνείαν καὶ τὴν μοιχείαν, ἔφ' ὅσον θὰ νομιμοποιῇ τὴν σχέσιν τοῦ προδότου συζύγου μὲ τὴν παλλακίδα του, ἡ Ἐκκλησία ἔπρεπε νὰ βροντοφωνήσῃ «Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου» καὶ νὰ ἀρνηθῇ νὰ προσυπογράψῃ τὴν νομιμοποίησιν τοῦ ἐγκλήματος!

Τὶ νὰ κάνῃ ὅμως μία Ἐκκλησία, ποὺ οἱ ἐπίσκοποι τῆς ἐφαρμόζουν οἱ ἴδιοι πρὸ πολλοῦ τὸ «αὐτόματον διαζύγιον» μὲ τὸ μεταθετὸν ἀπὸ ἐπισκοπῆς εἰς ἐπισκοπὴν, καθιστάμενοι πνευματικῶς πόρνοι καὶ μοιχοί;

Μὲ τί ἡθικὴν δύναμιν νὰ ἐλέγξουν, ὅταν οἱ ἴδιοι εἶναι βοῶσα παρανομία;

Μὲ δάκρυα θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπαναλάβῃ κανεὶς τὸ γνωστὸν «δυστυχία σου, ἀλλὰ, τί εἶναι αὐτά, ὅπου τραβάς;»

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

ΔΡΑΜΑ Φεβρουάριος 1959. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).—Τὴν Κυριακὴν τοῦ Ἀσώτου εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἀγ. Τριῶν Ἱεραρχῶν Γ.Ο.Χ. καὶ ἐν μέσω πυκνοῦ Ἐκκλησιάσματος καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας ἐτελέσθη Ἐτήσιον Ἱερὸν Μνημόσυνον τῆς Μακαρίτιδος Μητροῦ τοῦ Αἰδεσιμωτάτου Ἱερέως Γ.Ο.Χ. Δράμας κ. Μιχαὴλ Ν. Σαββοπούλου Μαρίας λειτουργοῦντος τοῦ ἰδίου. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ καὶ εἰς τὴν Ἱερὰν Μνήμην τῆς ψυχῆς τῆς μητροῦ τοῦ προέβη εἰς τὰς κάτωθι δωρεάς: Εἰς τὸ Ἱερὸν Ναὸν Ἀγίων Τριῶν Ἱεραρχῶν δραχ. πεντακοσίας. Εἰς τὸ παράρτημα Π.Θ.Ε.Ο.Κ. Ἀχαρνῶν (Μενιδίου) Ἀττικῆς δραχ. διακοσίας. Εἰς τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον Γ.Ο.Χ. Δράμας δραχ. ἑκατὸν πενήκοντα, καὶ εἰς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα Γ.Ο.Χ. Βόλου δραχ. ἑκατὸν πενήκοντα.

Τὴν μεσημβρίαν τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου καὶ εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἀγίου Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ, ἐτελέσθησαν οἱ Γάμοι τῶν σεμνοπρεπῶν νέων μας Γεωργίου Κ. Χριστοφορίδου μετὰ τῆς Καλλιόπης Ζεϊμπέκη, μὲ παρὰ νυμφον τὸν κ. Ἰωάννην Θ. Ἡλιάδην. Τὸν Γάμον ἠύλογησεν ὁ Αἰδεσιμωτάτος Ἱερεὺς π. Μιχαὴλ. Τὴν τελετὴν ταύτην ἐτίμησαν οἱ Γ.Ο.Χ. Δράμας, οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι τοῦ Νυμφίου, Νύμφης καὶ παρὰ νυμφου. Ἐπίσης ἐτίμησαν διὰ τῆς παρουσίας του ὁ ἀξιότιμος Δήμαρχος Δράμας κ. Νικολαΐδης μετὰ τῆς κυρίας του καὶ πολλῶν Δημοτικῶν Συμβούλων καὶ τοῦ Προέδρου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου κ. Ξενοφ. Καρβουνίδου, ὁ καρδιολόγος ἱατρός κ. Σισμάνης, ὁ ἐκ Ν. Ζίχνης κ. Βασιλείος Τσακίρης μετὰ τῆς κυρίας του καὶ λοιποί.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐγένετο ἡ βάπτισις τοῦ ἄρρενος τέκνου τῶν μελῶν μας Ἀναστασίου καὶ Γκόλφως Αἰγυνίδου, μὲ ἀνάδοχον τὴν Σοφίαν Χ. Παρεπίδου. Εἰς αὐτὸ ἐδόθη τὸ ὄνομα Νικόλαος.

ΤΡΑΓΙΚΗ ΑΝΤΙΦΑΣΙΣ

Δὲν ἀντέχω εἰς τὸν πειρασμόν· θὰ τὸ πῶ, καὶ ἄς θεωρηθῶ . . . ὀπισθοδρομικός!

Μὰ εἶναι κατάστασις αὐτή;

Δηλαδή ποιά;

Ἡ Αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, διακρινόμενη διὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν βερμπαλισμῶν της, ἐκήρυξε τὸ ἔτος αὐτό, ὡς ἔτος ἐναντίον τῶν αἱρέσεων!

Ἀγαλλιᾶται πᾶσα ψυχὴ Ὁρθοδόξου ἀπὸ τὴν εἰδήσιν αὐτήν. Ἀλλὰ νά! Πρῶτο παρὰ ξενο

Ὁρίσθησαν εἰσηγηταὶ εἰς τὸ Συνέδριον τῶν Ἱεροκηρύκων. . . διαπρεπεῖς θαυμασταὶ τῶν συγχρόνων αἱρετικῶν καὶ χλευασταὶ τοῦ ὀρθο-

ΑΝΤΩΝΙΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 306 φύλ'ου)

Οἱ ἀγῶνες τοῦ Ἀντωνίου ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως. Ἄν κατὰ τὴν περίοδον τοῦ Μ Ἀντωνίου ὑπῆρχον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μεγάλα ἐκκλησιαστικά ἀναστήματα, ὑπῆρχον ὅμως καὶ μεγάλοι αἰρέσεις, καὶ τρομεροὶ κίνδυνοι.

Ὁ Μελίτιος εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἐπαναστατεῖ ἐναντίον τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ προξενεῖ μεγάλην ταραχὴν καὶ ἀνησυχίαν. Οἱ Μανιχαῖοι ἐπίσης συγκλονίζουν τὸ σῶμα τῆς διωκομένης Ἐκκλησίας. Ἀλλὰ ὁ Ἀρειος ὑπῆρξεν ὁ μέγιστος κίνδυνος. Καθὼς μάλιστα ἦτο Ἀλεξανδρινός, ἡ περισχὴ του γίνεται τὸ ἐπικέντρον τοῦ πνευματικοῦ σεισμοῦ.

Εἰς αὐτὴν τὴν κρίσιμον καμπὴν ὁ μέγας Ἀσκητὴ ἔρριπεν τὸ βάρος του ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδόξιας.

Οἱ ἀγῶνες του ὑπῆρξαν διὰ τὴν Ἐκκλησίαν εὐλογία Θεοῦ. Ὁ μέγας Ἀθανάσιος ὅστις καὶ τὴν βιογραφίαν τοῦ ἀνδρὸς συνέγραψε, καὶ πρωτεργάτης

δόξου συντηρητικισμοῦ!

Καμαρώσατέ τους: κ. κ. Ἀμ. Ἀλιβιζάτος, Γερ. Κονιδάρης κλπ.

Τι νὰ εἰποὺν οἱ εὐλογημένοι αὐτοὶ ἄνθρωποι; Ἀπὸ τὸ περίσσευμα τῆς καρδίας θὰ λαλήσῃ τὸ στόμα! (εὐτυχῶς δὲν ἐλάλησε.)

Ἀλλὰ ἀκοῦστε καὶ τὸ . . . συνεπέστερον μετὰ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀντιαιρετικοῦ ἀγώνος ἔργον!

Ἀπεφασίσθη ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς, εἰς ἣν μετέχουν ὁ Θεολόγος Καθηγητὴς κ. Β. Ἰωαννίδης, ὁ ἀρχιμανδρίτης Δασκασκηνὸς Παπακρήστου, ὁ Βασ. Ἐπίτροπος κ. Ι. Καρμίρης, ὁ κ. Ἀμ. Ἀλιβιζάτος (sic) καὶ ὁ βοηθὸς ἐπίσκοπος Ἀχαΐας Παντελεήμων.

Ξέρετε, τί σκοπὸν ἔχει ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη;

Νὰ διοργανώσουν τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Συνέδριον Ρόδου καὶ νὰ ξεσκονίσουν τὰ ὑποδήματα τῶν προτεσταντῶν, ποὺ θὰ ἔλθουν εἰς τὴν Ὁραϊαν Νῆσον τῆς Ἑλλάδος, διὰ νὰ ἐπαναλάβουν τὰς ἐναντίον τῆς Ὁρθοδόξιας βλασφημίας των, ὑπὸ τὴν δικαιολογίαν τῆς συζητήσεως τῶν θέσέων των!

Ὅλος δὲ αὐτὸς ὁ ἐτερόκλητος καὶ ἐτερόδοξος Ἰουρφετὸς θὰ *συμπροσευχηθῇ* εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Εὐαγγελισμοῦ Ρόδου, ὑπὸ τὰς εὐλογίας τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ρόδου κ. Σπυρίδωνος.

Λοιπὸν τί λέτε σεῖς, ποῦ δὲν εἴσθε Παλαιοημερολογῖται;

Ἔτος ἐναντίον τῶν αἰρέσεων!

Ὑπόπτων ἀρχῶν εἰσηγῆται εἰς συνέδριον Ἱεροκηρύκων, κληθέντων διὰ νὰ συλλάβουν τὸ . . . πνεῦμα ἐναντίον τῶν αἰρέσεων!

Ἀβρότητα καὶ φιλοφρονήσεις μετὰ τοὺς διαπρεστέρους αἰρετικούς ἐν Ρόδῳ.

Συμπροσευχὴ ὄλων (φίρδην—μύγδην) εἰς Ἐκκλησίαν Ὁρθοδόξων!

Ὅλα αὐτὰ λέγονται: ΣΑΝΦΑΣΟΝΙΣΜΟΣ.

τῶν ἀντιαιρετικῶν ἀγώνων ὑπῆρξεν, ἀναφέρει μὲ ὑπερηφάνειαν τὴν ὑπεράσπισιν τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως ὑπὸ τοῦ Ἀντωνίου.

Καταλαμβάνεται δὲ κανεὶς ἀπὸ θλίψιν ὅταν διαβάσῃ τὸν ἀγῶνα τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν, καὶ βλέπει καὶ τοὺς σημερινούς δῆθεν συνεχιστάς τῆς Ὁρθοδόξιας, κατ' ὅσιν ὅμως προδότας, ἡ ἐξουσία τὴν ὅτι ἐκεῖ οἱ οἱ γίγαγτες ἐθεμελίωσαν μετὰ τὴν ἐπιφοίτησιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ καθηγίαν μετὰ τὸ τίμιον αἷμα των.

Εἰσελθὼν ὁ Ἀντώνιος εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἀπεκήρυξεν τοὺς Ἀρειανούς «*αἰρετικοὺς ἐσχάτην λέγων εἶναι ταύτην, καὶ πρόδρομον τοῦ Ἀντιχρίστου*».

Ὁ λαὸς ἔτρεχε νὰ τὸν ἀκούσῃ. Οἱ αἰρετικοὶ μετεστρέφοντο εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν. Τὴν πνευματικὴν μάχην τὴν ἐκέρδιζεν ὁ Ἀντώνιος. Ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν, λέγει ὁ βιογράφος του, προσῆλθον εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν ὅσοι δὲν προσῆλθον οὐδὲ εἰς διάστημα ἔτους.

Ὁ πανουργὸς ὅμως καὶ μισόκαλος διάβολος εὗρεν τρόπον διὰ νὰ κλοίσῃ τὰ πράγματα.

Ὁ στρατηλάτης Βαλάκιος, ὁ ὁποῖος ἦτο ἀρεῖας, ἤρριπεν διωγμὸν ἐναντίον τῶν Ὁρθοδόξων. Ὁ Ἀντώνιος τοῦ γράφει προσωπικῶς ὅτι συντόμως ἡ δογμὴ τοῦ Θεοῦ θὰ τὸν εὕρῃ ἂν δὲν παύσῃ τὸν διωγμὸν. Ὁ Βαλάκιος γελά καὶ ῥίπτει κάτω τὴν ἐπιστολὴν «*πίστεύσας αὐτὴν*». Παραγγέλει δὲ εἰς τὸν Ἀντώνιον ὅτι συντόμως καὶ τὸν ἴδιον θὰ περιποι-

ηθῇ Ἀλλὰ «οὐ παρῆλθον πέντε ἡμέραι καὶ κατέλαβεν αὐτὸν ἡ δογμὴ». Ὁ Βαλάκιος ἀπέθανε.

Ἀλλὰ ὁ ἐξίστιος ἀνὴρ δὲν ἐπρόφθασεν νὰ ἴδῃ τὸν θρίαμβον τῆς Ὁρθοδόξιας. Ἐπ' αὐτὸν εἰς τὴν σφοδρότητα τῶν ἀντιαιρετικῶν του ἀγώνων τὸ βαθὺ γῆρας τὸν εἶχεν καταλάβει καὶ ὁ σωματικὸς θάνατος ἦτο ἐγγύς.

Ἐπειδὴ δὲ, τότε ἀκόμη εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐσυνειθίζετο νὰ ταριχεύουν τοὺς νεκρούς, ὁ Ἀντώνιος ἐπιζητοῦσε τόπον ἀναπαύσεως, διότι δὲν ἐπεθύμει νὰ ταριχευθῇ. Αὕτη ἄλλωστε ἦτο καὶ ἡ ἐντολὴ του πρὸς τοὺς μοναχοὺς: «*Θάψατε οὖν τὸ ἡμέτερον ὅπως καὶ ὑπὸ γῆν κρύψατε*». (Ἀκολουθεῖ)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἀνακοινεῖται ὅτι πᾶσα ἀποστολὴ χρημάτων εἴτε ἀπὸ θφειλὴν συνδρομῶν ἐφημερίδος ἢ διαφόρους ἄλλας εἰσφορὰς πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν ἀγώνος ἀπευθύνεται **ΜΟΝΟΝ** πρὸς τὸν Ταμίαν Ἱερομ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΝ ΠΑΠΑΒΛΑΧΟΝ, ὁδὸς Κανίγγος 32—Ἀθήναι.

(Ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς)

Γεγονότα καὶ Κρίσεις

Στουγγὴ ἐκμετάλλευσις

Εἰς τὴν «Ἀθηναϊκὴν» (23-2-59) ἀναγράφεται εἶδη σις, καθ' ἣν κατὰ τὴν τελετὴν γάμου εἰς τινὰ ναὸν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν δὲν διέκρινε ὁ εἰς τὸν ἄλλον, διότι ἡ μόνη πηγὴ φωτὸς ἦσαν...αἱ λαμπάδες τῶν νυμφευομένων!

Διατί νομίζετε;

Διότι ὁ γάμος «ἦταν τρίτης τάξεως καὶ συνεπῶς δὲν προβλέπετο ἀνάμμα οὔτε ἐνός πολυελαίου». Τὸ ἐλεγχόμενον δὲν εἶναι τὸ κατασκευαστικὸν ἡμίφως τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ· τὸ ἐλεγχόμενον εἶναι ἡ διατίμησις τῶν ἱερῶν μυστηρίων εἰς πρώτης, δευτέρας καὶ τρίτης τάξεως!!

Ἀσεβεστέρᾳ ἐκμετάλλευσις ὑπὸ τὰς Εὐλογίας τῆς ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπινοηθῇ! Καὶ μετὰ ὁμιλῶμεν περὶ ἀναπτύξεως τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος!

Περίεργα καὶ ἀνεξήγητα

Τὸ ἀνώτατον δικαστήριον τῆς Ἑλλάδος διὰ τοῦ ἀντεισαγγελέως αὐτοῦ κ. Α. Τούση ἐγνωμοδότησεν, ὅτι ὁ χιλιασμός εἶναι... θρησκεία (!) γνωστὴ καὶ συνεπῶς προστατεύεται ὑπὸ τοῦ συντάγματος.

Θαυμάσια πράγματα συμβαίνουν εἰς τὸν τόπον αὐτόν! Οὕτω πλησίον τῆς Οὐνίας, τοῦ Προτεσταντισμοῦ προστίθεται τώρα καὶ ὁ Χιλιασμός, ἔτοιμος πλέον, ὥστε ἀνενοχλήτως νὰ καταβροχθίσῃ τὰ πιστὰ τῆς Ἐκκλησίας τέκνα!

Ἡ ὀργὴ τῶν κρατούντων στρέφεται μόνον ἐναντίον τῶν Παλααιομερολογιτῶν, διότι, προφανῶς δὲν ἔχουν οὐτοὶ ἰσχυροὺς προστάτας οὔτε ἐν Εὐρώπῃ, οὔτε ἐν Ἀμερικῇ!

Ἡ δὲ Ἐκκλησία καθιερώνει «ἀντιαιρετικὰ ἔτη» διὰ φιλολογικῶς λόγους καὶ ρέγγει μακαρίως ὑπὸ τὸ πᾶν πλῆμα τῆς κοσμικότητός της!

Ἐλπὶς ἀνορθώσεως

Τὸ συνέδριον τῶν Ἱεροκηρύκων ἔλθε· καὶ παρὰ ἐσωτερικὰς τινὰς ἀντιθέσεις ἐν τούτοις ἐπεβλήθη καὶ ἐνίκησε. Οὕτω ἐκκλίσσε ἐρημητικῶς τὴν θύραν του εἰς τοὺς προτεσταντίζοντας δοκησιόφους καθηγητὰς καὶ ἀπέδειξε, ὅτι οἱ ἱεροκήρυκες εὐρίσκονται πλησιέστερα τοῦ λαοῦ ἢ ὅσον ἡ χρυσιζούσα ἐκ τῆς κοσμικῆς αἵγλης Ἱεραρχία. Χαιρετίζομεν τὴν νίκην τῶν εὐσεβῶν αὐτῶν ἱεροπρεπῶν καὶ ἐλπίζομεν νὰ ἀξιοποιηθῇ αὕτη ἐπ' ἀγαθῇ τῆς Ὁρθοδοξίας. Εἶναι ἡ μόνη ἐλπὶς ἀνορθώσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας πραγμάτων.

Εἶναι ὅμως καιρὸς καὶ οὗτοι καὶ ὅσοι ἄλλοι σέβονται τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ διαβλέπουν τὰς κατ' αὐτῆς συνωμοσίας νὰ σκεφθοῦν τὴν συγκρότησιν Πανορθόδοξου Μετώπου, τὸ ὁποῖον ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ἁγίου Μάρκου Εὐγενικοῦ καὶ λοιπῶν τῆς Ὁρθοδοξίας προμάχων, νὰ ἀγωνισθῶν ἐνιαίως χάριν τοῦ ἐπανεναγγελισμοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὸν τόπον μας. Χωρὶς σ υ ν ε ρ γ α σ ί α ν τὰ κυρύγματα μεταβάλλονται εἰς «ἔπεα πτερόεντα».

Ἡ Κύπρος

Δὲν εἶναι βεβαίως τῆς ἀρμοδιότητός μας νὰ ἐκφέρωμεν γνώμην ἐπὶ τῆς δοθείσης εἰς τὸ Κυπριακὸν λύσεως. Ἀνήκει εἰς τὴν σφαῖραν τῶν διπλωματικῶν καὶ πολιτικῶν φαινομένων. Αἱ προσδοκίαι τῶν πανελληνίων, δικαιωθεῖσαι καὶ ἐξαγγισθεῖσαι μὲ τραγικὰς θυσίας, ἀνεφέροντο εἰς ἄλλην πραγματικότητα, τὴν ὁποῖαν θὰ ἐξησφάλιζεν ἡ Ἠθικὴ καὶ τὸ Δίκαιον, ἐάν ὑπῆρχον καὶ ὅχι ἡ ἐφημερὸς σκοπιμότης. Ὁ τερματισμὸς πάντως τῆς αἱματηρᾶς περιπετείας τῶν Κυπρίων μᾶς εὐχαριστεῖ.

Τὸ ἱερόν Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἑνώσεως τῶν Νέων

Μεῖ ἰδιαιτέρᾳ χαρὰν χαιρετίζομεν, τὴν νεοεκλεγείσῃ Διοίκησιν τῆς Ἑνώσεως Νέων.

Εἰς τὸ ἐπόμενον θὰ ἔχωμεν ἀνταπόκρισιν τῆς Νέας Διοικήσεως.

Εὐχόμεθα καλὴν σταδιοδρομίαν, ἀξίαν τῶν ὁραίων παραδόσεων τῆς Ὁρθοδοξοῦ Νεολαίας καὶ ἐπ' ἀγαθῇ τῆς Ὁρθοδοξίας, τὴν ὁποῖαν οἱ πάντες εὐδίκως καὶ ἀπατριάστως ὀφείλομεν νὰ ὑψηλῶμεν.

Θουμασία ἔμπνευσις

Ἀξίζει ἰδιαιτέρας ἐξάρσεως ἡ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς ἐγκριθεῖσα πρωτοβουλία τῶν ἱεροφαιδίων μας Δοσιθέου Μοναχοῦ, κ.κ. Γ. Πισπιρίγκου, Α. Ματθίου, Δ. Χατζοπούλου, Κ. Μετροπούλου καὶ Ν. Παπατέρου, ὅπως συγκροτήσουν βυζαντινὴν χορωδίαν καὶ περιέρχονται καθ' ἐκάστην Κυριακὴν ἐσπερας τὰς Ἐκκλησίας μας, ὥστε νὰ ψάλλουν κατασκευαστικῶς ἐσπερινούς. Ἡ πρώτη αὐτῆς ἐξόρμησις ἐγένετο ἀπὸ τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἀγίας Παρασκευῆς, μὲ ὡραῖον κήρυγμα καὶ μὲ ἀριστα ἀποτελέσματα.

Ἰδοὺ τί ζητεῖ δικαίως ἡ κοινὴ γνώμη

Παραθέτομεν ἀνευ σχολίων... σχολίων τῆς ἐφημερίδος Βόλου «Θ ε σ σ α λ ί α ς» (3.3.59). Εἶναι γνώμη καὶ ἀπαίτησις ὅλου τοῦ πληρώματος,

«Ἀγῶνα κατὰ τῶν αἱρέσεων ἀναλαμβάνει ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, χαρακτηρίζουσα τὸ 1959 ἔτος ἀντιαρετικόν. Ὡραία, βέβαια, ὅλα αὐτὰ καὶ θὰ ἔπρεπε πρὸ πολλοῦ νὰ ἔχη ὁργανωθῇ ὁ ἀγὼν κατὰ τῶν αἱρέσεων. Νὰ μὴν λησμονήτῃ ὅμως ἓνα πρᾶγμα: Ὅτι αἱ αἱρέσεις εἰς τὴν δυστυχίαν θηρεύουν ὀπίδους. Ὅταν τόσαι παρεβάλλονται δυσχερεῖαι διὰ μίαν κλίνην εἰς νοσοκομεῖα, ὅταν τὰ παιδιὰ ἐνὸς οἰκογενειάρχου δὲν ἔχουν βιβλία, δὲν ἔχουν ροῦχα, δὲν ἔχουν παπούτσι, πού τὰ διαθέτουν ἀφθόνως αἱ προπαγάνδαι, δὲν πρέπει τὰ παραγενοῦμεθα διὰ ἀγροῦνται παρ' αὐτῶν ὀλίγοι ὁπαδοί. Ἀντιθέτως, πρέπει νὰ θαυμάζωμεν τὸν ἐλληνικὸν λαόν, ποῦ παρὰ ταῦτα, μένει πιστὸς εἰς τὰ πάτρια. Μὲ ἄλλους λόγους μὲ θεωρίας μόνον δὲν καταπολεμοῦνται αἱ αἱρέσεις. Χρειάζονται καὶ θετικὰ ἐργα».

Εὐθαρσὴς συνηγορία

Τιμὰ τὸν πολυσέβαστον καὶ σοφὸν μητροπολίτην Σάμου κ. Εἰρηνίον ἡ ἀντιμετώπισις τῆς παραλόγου καὶ ἐπιπολαίας ἀξιώσεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, καθ' ἣν θὰ ἔπρεπε ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς Συνόδου αὐτῆς, «νὰ ἐκφράσῃ τὴν λύπην της», διότι τὸ συνέδριον τῶν ἱεροκηρύκων δὲν ἐδέχθη τοὺς... προτεσταντίζοντας καὶ δι' ἄλλας τινὰς δικαίας ἀντιθέσεις του πρὸς τὴν Διοικοῦσαν Ἐκκλησίαν. Ὁ φλογερὸς καὶ λευκανθεὶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας Ἱεράρχης συνεκράτησε τὴν Σύνοδον ἀπὸ τὸ πλέον ἐπικίνδυνον ὀλισθήμα δι' οὗ θὰ ἀπεξένωνε ἐαυτὴν ἀπὸ τὸν ὄγκον τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας! Πόσα ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ ὁ εὐθαρσὴς Ἱεράρχης, ἐάν δὲν ἐφοβεῖτο...μὴ θεωρηθῇ παλααιομερολογίτης!

Ἑπεύθυνος ὅλης Παναγιώτης Ι. Βρετάνος

Κάνιγγος 32 — Ἀθῆναι

Τυπογραφείου Γεωργίου Σερμπίνη

Θεμιστοκλέους 33